

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemaj:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izjava vsak dan zvečer izveščen o dogodkih in pravnih.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pošta in zaloga vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročila, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vnapilne naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ Ljubljana št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 35—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Državni zbor.

Brambna reforma in parlament. — Rusinska obstrukcija. — Glasovanje o službeni pragmatiki. — Nemško-slovenska koalicijska. — Burni prizori. — Propast državne ideje. — Poslanec Maštalka za Ljubljano. — Sejno poročilo.

Dunaj, 4. junija.

Kakor strel, je udarila v avstrijskem parlamentu budimpeštanska vest o sprejetju brambnega zakona.

Naš državni zbor si je še včeraj komodno izračunaval prijetnosti in težkoče poletne sešije in skoraj ni niti sanjal, da se mu bo treba v najkrajšem času pečati z eno najvažnejših parlamentarnih in političnih nalog. — V hipu pa se je tudi pri nas položaj izpremenil in velika vprašanja, katere sta odlagala vlada in parlament, ker se niti eden, niti drugi ni upal se jih lotiti, so postala naenkrat visoko-aktualna in za državni zbor usodna.

Z nasilnim činom je izvedel grof Tisza na Ogrskem brambno reformo, toda izvedel jo je, ter na ta način odvalil vso skrb in odgovornost za ojačenje naše armade na pleča avstrijskega parlamenta. Ni je v našem državnem zboru meščanske stranke, ki bi negirala potrebo brambne reforme in ki bi ne bila pripravljena, jo po-speševati. Toda posebne razmere, v katerih se avstrijska politika vedno nahaja, izjemno stanje, v katerem se nahajajo slovenske stranke in slovenski narodi v državi, komplicira vsako, navede tudi enostavnejšo zadevo in tudi taka državna nujnost, kakor je reforma brambnega sistema, se ne da pri nas presojati zgolj s stvarnega in neodvisnega stališča, temveč trpi pod vplivom onih razmer, ki vladajo med strankami in vlado. Razmerje Stürgkhovega kabineta napram Slovanom je neugodno, še vedno se nahaja vlada pod vplivom nemškega Nationalverbanda, in slovenskim strankam je naravnost zabranjeno, sodelovati pri upravi države. V konsekvenci tega dejstva bi ne bilo prav nič čudno, ako bi slovenske stranke baš v tem važnem trenutku brezpogojno zahtevale, da bodi predpogoj rešitve brambne predloge, pravična in primerna ureditev majoritetnega in vladinega vprašanja. Ako slovenske stranke te zahteve ne stavijo z vso ono ostro-

stjo, ki bi bila upravičena, dokumentirajo s tem svoje veliko samozatejevanje ter uprav patrijotično požrtvovalnost, ki noče, da bi trpela država, ker so njeni voditelji napram Slovanom nepravilni.

To je splošni nazor, ki prevladuje v slovenskih krogih. Toda s tem niso odpravljene vse težkoče. Slovenske stranke nočejo brambno reformo onemogočiti, nikakor pa na drugi strani ne morejo biti pripravljene, da brezpogojno služijo vladi ter ji spravljajo vse ovire s poti.

Nočejo oprostiti grofa Stürgkha one dolžnosti, ki jo je zaenot z vlado prevzel in katere izpolnitev je predpogoj zdravega in nemotnega funkcioniranja parlamentarnega stroja: smatrajo, da je zaenot z brambno predlogo, postalo tudi vprašanje velike parlamentarne večine veleaktualno.

Za parlament so napočili resni in težki časi. V trenutku, ko je treba naglega in nemotnega dela, je izbruhnila obstrukcija Rusinov, kateri odklanjajo propozicije vlade glede svoje univerze ter so (po sklepih svojega kluba) odločili, nasprotovati v odsekih in v plenumu vsem takozvanim državnim potrebam. Že danes popoldne so pričeli rusinski poslanci s svojo ostro taktiko v proračunskem odseku, ter bodo enako postopali tudi v vseh ostalih, kjer gre za vladne predloge in zahteve. Službene pragmatike pa nočejo obstruirati in tako je rusinska obstrukcija v plenumu odložena do takrat, ko se prične razprava o proračunskem provizoriju.

Tudi sicer pa je bil danes v parlamentu precej razburljiv dan. Vršilo se je glasovanje o §-ih 1—26 službene pragmatike. Vse stranke, razven slovenskih klerikalcev, so odobrile predloge odseka za državne nastavljenice, ter tako dokumentirale, da jih vse grožnje vlade ne morejo ustrašiti, da se zavzamejo za pravično in liberalno ureditev uradniškega vprašanja. Najkonservativnejši nemški klerikalci, najradikalnejši zastopniki agrarnih, kmečkih interesov so bili tozadevno edini z naprednimi in socialno - demokratičnimi poslanci.

Vsaka stranka se je sramovala opravljati za vlado proti uradnikom birski službo — le slovenski klerikalci ne. Izvršili so vrhutega svojega

nalogo s tako izzivajočim cinizmom, da so vzbujali naravnost ogorčenje. Isti poslanec Korošec, ki je proti demokraciji zahteval, da bodi tudi uradnik svoboden državljan, je danes v svojem zaključnem govoru kot manjšinski poročevalec proglasal kot programatično zahtevo svoje stranke, da naj uradniki volijo ljudstvo; posmešno pa je pristavil, da je Avstrija za take demokracijske zahteve še nezrela.

Jako zanimivo je bilo glasovanje o manjšinskem predlogu poslance dr. Šmerala, ki zahteva, da pri namestitvi uradnikov ne smejo biti merodajni niti politični, niti narodni, niti konfesionalni ozir.

Vse slovenske stranke so glasovale za ta predlog, proti pa so bili nemški nacionalci, nemški krščanski socialisti — in slovenski katoliški narodnjaki.

S. L. S. hoče z Nemci vred, da naj vlada tudi v bodoče nastavlja uradnike, ne po njihovi sposobnosti in po potrebi dejanskih razmer, zlasti narodnih, temveč po onih principih, ki jih pri nas čutimo vsak dan na lastnem telesu v neizmerno škodo objektivne državne uprave in narodnih interesov.

To postopanje je razumljivo le tedaj, ako pomislimo, da se je proti predlogu izrekla vlada.

Ker je bil Šmeralov predlog sprejet, je izjavil predsednik, da odpada s tem Korošec, ki zahteva konfesionalnost uradnikov, pa tudi jezikovne zmožnosti. Predsednikov nazor, da predlog odpada, gotovo ni bil pravičen, toda dr. Korošec se zanj ni potegnil. Pač zato, ker ga sploh ni resno mislil.

Po glasovanjih je pričela zbornica razpravljati o drugi skupinisljubne pragmatike (dolžnosti in pravice uradnikov). Govoril je med drugimi tudi posl. Gostinčar, katerega izvajanja so bila prirojena po že včeraj označeni metodi: zabavljaj, če sam ničesar ne veš.

Na koncu se je zbornica razpravljala o nujnem predlogu glede poštinih uslužbenecv. — Poslanec Licht je interpeliral vlado radi dozdnevne srbsko - bolgarske carske unije. Med krščanskimi socialisti in socialnimi demokrati je prišlo do ostrih konfliktov. — Posl. Jerzabek je bil svoj čas prinesel obrekovanja in kletve zloglasne »Reichspost« o ponesrečenem poslancu Silbererju

tudi v parlament, ter je moral danes preslišati take, da je bled in osramočen zapustil dvorano.

Iz odsekov je na tem mestu omeniti karakterističen prizor, ki se je danes dogodil v brambnem odseku. Kakor znano, je avstrijska vlada na madžarski pritisk izpremenila tekst §-a 3 brambne predloge v dualističnem smislu. Referent dr. Sommer je (prepričan po gospodih ministrih), predlagal, da naj se tekst tega paragrafa glasi, da je naloga armade, braniti obe državi in ostale, pod žeslom cesarja se nahajajoče dežele. Krščanski socialisti, ki so v javnosti najodločnejši bojovníci enotne državne ideje (Reichsidee), so proti temu predlogu vložili protipredlog, da naj § 3. ne govori o obeh državah, temveč o enotni monarhiji. Ta predlog so danes sramotno umaknili! Na Avstrijskem je ni več velike stranke, ki bi si navzlic vsemu pritisku od zgoraj, upala se odločno zavzemati za idejo enotne države. Kos za kosom bodočnosti pada v brezno dualizma, ki bo končno razklal mogočno monarhijo popolnoma.

V budgetnem odseku je pred poslancem Okuniewskim, ki obstruira, govoril poslanec Maštalka. — Mladočeški klub mu je na predlog dr. Ravniharja naložil, da se zavzame tudi za važne gospodarske zadeve Ljubljane.

V smislu te naloge, je poslanec Maštalka prav toplo priporočal, da ustanovi vlada vendar že enkrat nove delavnice državnih železnic v Ljubljani ter tako ustreže nujnim, praktičnim zahtevam, pa tudi uvaževanja vrednim gospodarskim interesom slovenske prestolnice.

Parlament bo po službeni pragmatiki proglasil socialno zavarovalni odsek za permanentni ter se bo nato bavil s proračunskim provizorijem. Med tem bo, kakor se pričakuje, končal brambni odsek razpravo o brambni predlogi ter jo pripravil za plenum.

V naslednjem podajemo sejno poročilo.

Seja se je pričela ob 11. Predsednik dr. Sylvester se je spominjal tragične smrti poslanca Franca Silbererja ter odredil prehod k dnevnemu redu.

Prvi je govoril slovenski klerikalec dr. Korošec, ki se je pritoževal proti temu, da se njemu in njegovim somišljenikom očita, da obstruirajo službeno pragmatiko. Njegovim pritožbam se je seveda vse smejalo, ko je vendar vsemu svetu znano, da so slovenski klerikalci edina stranka v parlamentu, ki z vsemi sredstvi zavira razpravo o službeni pragmatiki.

Nato je prišel na glasovanje manjšinski predlog posl. Šmerala, da se vlada pri nastavljanju uradnikov ne sme ozirati na narodne in verske momente, marveč samo na sposobnost.

Ta predlog je bil sprejet s 123 proti 120 glasovom. Za Šmeralov predlog so glasovali Čehi, napredni Jugoslovani, Malorusi, socialni demokrati, del Poljakov in dunajski liberalci. Proti pa so glasovali z nemškim »Nationalverbandom« — slovenski klerikalci. Naši klerikalci so torej glasovali za to, naj vlada kakor doslej, na Slovenskem zastavlja slovenske uradnike in daje prednost nemškim.

Nadaljne točke, tičeče se dolžnosti in pravic uradnikov, so bile sprejete z veliko večino.

Med razpravo o manjšinskem predlogu poslance Glöckla, da službeno razmerje ne sme uradnikov zavirati v izvrševanju njihovih državljanskih pravic, je prišlo do ostrega spopada med socialnimi demokrati in krščanskimi socialisti.

Med tistimi, ki so razširjali lažljivo vest, da je pokojni poslanec Silberer defraudiral denar pekovske organizacije ter pobegnil v Ameriko, je bil namreč tudi kršč. - social. posl. Jerzabek.

Ker se je le - ta vmešal v razpravo, so ga socialisti naglani s klici: »Skrunilec mrličev!« Ti klici niso preje ponehali, dokler ni Jerzabek osramočen zapustil zbornice.

Koncem razprave je stavil Gostinčar predlog, naj se uradnikom zabrani, da bi poleg svoje službe smeli sprejemati druge postranske zaslužke.

Utemeljujeva ta svoj predlog, je govoril o vsem, samo o tem ne, kar je predlagal; vezal je otrobe v pravi smislu te besede, ter govoril o socialnem zavarovanju in o — slovenskem vseučilišču, o koristih kmetijstva in o škodljivosti kartelov in prišel končno do modrega zaključka,

LISTEK.

Lepi striček.

(Bel - Aml.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prevel Oton Zupančič.

Drugi del.

(Dalje.)

Uro pozneje sta odrinila, zakaj hotela sta obedovati pri starših, ki sta jih par dni preje obvestila. Peljala sta se v odprti, zarjaveli kočiji, ki je ropotala, kakor bi kotle tresel. Najprej je šlo po dolgem, precej gredem privozu, potem preko travnikov, koder je tekla reka, nato so zavili navkreber.

Madeléna je bila trudna in je zapala pod pronikajočimi solničnimi poljubi, ki so jo prijazno grel v kotu stare kočije, kakor bi ležala v mlačni kopeli luči in poljskega zraka.

Njen mož jo je vzbudil: »Poglej,« je dejal.

Ustavili so bili na drugi tretjini višine, na glasovitem razgledišču, kamor so vodili vse popotnike.

Oko je objemalo brezmejno dolino, dolgo in široko, po kateri se je vila od tega do onega konca reka z velikimi okljuki. Prihajala je iz daljave, posejana s premnogimi otoki;

pred Rouenom se je mogočno uvila. Naprej se je kazalo mesto na desnem bregu, nekoliko pogreznjeno v jutranjo meglo, s solničnim bleском na strehah, na tisoče vitkih zvonikov, špičastih ali čokatih, drobnih in rezljanih, kakor velikanske dragotine, štirioglati ali okrogli stolpi, ovenčani s heraldičnimi nadzidki, stražnice in slopi, celo ljudstvo gotških cerkvenih špic nad katerimi je kraljevala ostra puščica katedralna, preseneljiva bronasta ost, grda, čudna in nesorazmerno visoka, najvišja na svetu.

A nasproti, onkraj reke, so se dvigali, okrogli in na vrhu izbočeni, tenki tvorniški dimniki prostranega predmestja Saint - Severskega.

Številnejši od svojih bratov zvonikov so razpostavljali tja do daljnih poljan svoje dolge opekaste stebre in puhali v sinje nebo svoj črni premogov hlapi.

In nad vse se je vzpenjala, tako visoka kot Cheopsova piramida, druga najvišja stavba človeških rok, malo da ne vrstnica svojih ponosnih sestri, puščici katedralni — veliki dimnik »La Foudre«; ta je bil kralj zakajenemu delavskemu ljudstvu tovarniškemu, kakor je bila njegova sosedna kraljica špičasti množici svetih poslopj.

Dalje, za delavskim okrajem, se se razprostiral smrekov gozd; in Sēna, ko je pretekla obe mesti, je nadaljevala svojo pot, in se vila ob

valovitem bregu, ki je bil na vrhu obrastel in je kazal mestoma svoje okostje od belega kamenja, potem je začrtala še enkrat dolg zaokrožen lok in je izginila na obzorju. Videti je bilo ladje, plavajoče z vodo in proti vodi, ki so jih vlačili parniki veliki kakor muhe, bruhajoči gost dim. Otoki, razstavljeni po vodi, so se nizi ali drug za drugim ali pa z večjimi presledki, kakor neenake jagode na zelenem molku.

Kočijaz je čakal, da so se potniki nadvili. Vedel je iz izkušnje, koliko časa traja zamaknjenost vsake vrste izprehajalcev.

Ko pa je pognal, je zapazil Duroy nenadoma par sto metrov daleč dvojce starih ljudi, ki sta jim prihajala nasproti; skočil je z voza s krikom: »Lej jih! Spoznal sem jih!«

Dvojce kmetov je bilo, mož in žena, ki sta mešala korake, se zibala in se zadevala z rameni. Možak je bil majhen, zastaven, rdeč in nekoliko trebušen, krepak v kljub svojim letom; žena velika, suha, sključena, žalostna, prava kmetica - trpinka, ki je delala od mladosti nog in se ni nikoli smejala, dočim je mož s svojimi gosti moževal in popival.

Tudi Madeléna je bila stopila z voza; srce se ji je stiskalo od bridkosti, kakršne doslej še ni poznala, ko je videla, kako sta hodila te ubogi pari. Niti spoznala nista svojega sina, tega ličnega gospoda, in nikoli

ne bi bila slutila v tej lepi gospe v svetli obleki svoje sinahe.

Šla sta, brez besed in hitro, svojemu pričakovnemu otroku nasproti, in niti pogledala nista teh gosposkih ljudi, ki je šel voz za njimi.

Mimo sta šla. Georges se je smejal in je vzkliknil:

»Bog daj, Duroyev oča!«

Takoj sta obstala oba, izprva osupla, nato kar otopena od presenečenja. Starša se je prva zbistrila in je zajecljala, ne da bi se premaknila z mesta: »Si ti, naš sin?«

Mladi mož je odgovoril: »Seveda, jaz sem, mati Duroyeva!« — Stopil je k nji in jo poljubil na obe lici s krepkim poljubom, sin mater. Nato je pritisnil obraz na obraz očetu, ki je bil snel svojo kapo, kapo Rouenskega kroja, od črne svile, prav visoko, podobno tistim, ki jih nosijo živinski trgovci.

Potem je Georges spregovoril: »In to mi je žena.« — In kmetiča sta pogledala Madeléno. Gledala sta jo z nemirno bojaznijo, spojeno pri očetu z neke vrste zadovoljnim odobravanjem, pri materi z nekako ljubosumnim neprijaznijo.

Možak, po naturi dobrovoljček, ves prepojen z veselostjo od sladkega jabolčnika in alkohola, se je osmelil in je prašal poredno pomežikuje:

»Ali te vseeno lahko poljubim?«

Sin je odgovoril: »Kako pa, očka!« — In Madeléna, ki ji je bilo

nerodno, je ponudila svoja lica kmetu, da je dvakrat naglas po njih cmoknil; nato si je otrl ustnice z roko.

Starša zopet je poljubila svojo sinahovo sovražno hladno. Ne, to že ni bila njena sinaha, kakršno si je ona mislila, brhka in sveža gospodinja, rdeča kakor jabolko in okrogla kakor žrebica. To mora biti že prava tica, ta gospa s svojim lišpom in svojim mošusom. Zakaj starki so bili vsi parfumi mošus.

In stopili so za vozom, ki je peljal novi zakonski dvojici kovčeg.

Starac je prijel svojega sina za pod pazduho, ga pristavil in ga je zvedavo prašal:

»No, ti gre od rok, tvoj posel?«

»O, da, prav dobro.«

»No, potem na prav, potem pa že! Pa povej, tvoja žena, ima kaj pod palcem?«

Georges je odgovoril: »Štirideset tisoč frankov.«

Oče je od začudenja potihem zažvižgal, in je zamrmral samo: »Vraga!« — nič drugega, tako ga je ta vsota omamila. Potem je pristavil z resničnim uverjenjem: »Da te, da te, lepa ženska je!« — Zakaj bila je po njegovi všeči. In svoje dni je veljal za izvedenca.

Madeléna in mati sta šli vstric, ne da bi spregovorili tudi besedo. Možaka sta ju dohitela.

(Dalje prihodnjik.)

da volilci ob koncu koncev ne bodo več računali s parlamentom.

Gostinčarjeva konfuzna izjava na vsobudila v vseh krogih pomolvalen posmeh, samo slovenski klerikalci so jim — ploskali. Slika njihovega duševnega nivoja! —

Razprava o službeni pragmatiki, se je nato prekinila in se je nadaljevala debata o Pacherjevem predlogu glede poštinih oficijantov.

Koncem seje so interpellirali: Poslanec Knirsch radi zvišanja pristojbin za skušnje o učni usposobljenosti; posl. Licht o baje snujoči se carinski zvezi med Srbijo in Bolgarsko; posl. Michel pa radi pašnika samostana admontskega.

Prihodnja seja je v sredo dopoldne ob 11.

Strankarski boji med mariborskimi Nemci.

V Mariboru, 2. junija.

»Slov. Narod« je priobčil te dni kratak opis o občinskih volitvah v Mariboru. V dopisu se je med drugim govorilo o nemških političnih strankah in frakcijah, ki bodo eventualno same ali v kaki koaliciji nastopile pri jesenskih občinskih volitvah v Mariboru. Ta kratak opis je vzbudil v mariborskih nemških krogih silen vihar. Zlasti so bili razburjeni beati possidentes na magistratu — in v »Marb. Zeit.« je odgovoril znani tintomaz na omenjeni dopis »Slov. Naroda« z divjimi napadi na mariborske Slovence, osobito na nekatere trgovce in obrtnike, proti katerim naravnost proglašajo bojkot. Značilno je, da mariborsko državno pravdnštvo ni zasledilo dotičnega članka. Nočemo gospodom očitati, da so pristranski — kaj takega si ne moremo od zvišenih spodnjestajerskih nemških sodnikov in državnih pravdnikov niti z daleka misliti — ali očitno je, da napram nemškemu listom jako radi pozabijo na tozadevni Bienenrthov cirkular, dočim ga proti Slovincem in njihovem časopisu z obžudovanja vredno vestnostjo izvajajo. Pa pustimo za sedaj to — upamo, da se bo o stvari govorilo v parlamentu. Vihar, ki ga je povzročil dopis »Slov. Naroda« v nemškem taboru, kaže, da je politično nasprotstvo že tako razjedlo tudi poprej edino mariborsko nemštvo, da bo prišlo morda pri jesenskih občinskih volitvah do cepljenja sil — in v takem slučaju bi utegnili tudi slovenski volilci igrati kako vlogo. Pravimo, samo v takem slučaju — ker drugače se skoraj ne kaže udeležiti občinskih volitev, osobito še z ozirom na znane dobre zveze med magistratom in priljubljenim našim slovenskim škofom dr. Napotnikom. Socijalisti se bodo gotovo udeležili z vsem naporom svojih sil občinskih volitev v 3. razredu. Osobito tej politični frakciji mora biti na tem, da si po neuspehu pri zadnjih državnozbornih volitvah zopet nekoliko opomore in ustavi nadaljnje razhajanje svojih bojnih vrst. Socijalisti bodo imeli toliko težji boj, ker na znotraj niso več tako edini in enotni kot so bili. Kriva je temu nepriljubljenost nekaterih voditeljev — in, če je človek lahko tudi malo optimist — nezadovoljnost s sedanjo ponemčujočo smerjo stranke. Zanimivo je, da se večkrat sliši o kooperaciji socijalistov in vsenemcev pri občinskih volitvah. Gotovo je, da obstajajo med tema opozicijskima strankama

neke prijateljske vezi — in skupna zavest, da sede pri polnih skledah drugi, namreč nemški nacionalci. Ti so imeli do nedavna svoje lastno glasilo, »Untersteirische Volkszeitung« — a list ravno tako ni prosperoval kakor njegovi predniki, »Marburger Presse« in dr. »Marburger Zeitung« je takrat udarjala bolj na vse-nemški boben in se nagibala k opoziciji proti magistratovcem: Ko so pa nemški nacionalci srečno prodali »Untersteirische Volkszeitung« pod strešljivim mariborskim klerikalcem nazaj, je napela tudi »Marb. Zeit.« druge strune. Sedaj je list zopet vladen — in vsenemci so brez pravega glasila. Kljub temu rajejo naprej. Nedavno tega so spodnesli v nemškem političnem društvu stolec dolgoletnemu predsedniku dr. Oroslu, sedaj so si ustanovili lastno »obrambno« društvo, podružnico znane »Heimstatt« in napadajo na zborovanjih ostro »Südmark« in Wastiana, očitajoč jima klerikalizem, oziroma sumljivo obzirnost napram klerikalcem. Wastian seveda razdraženo odgovarja — in razdor med temi junaškimi branitelji spodnjestajerskega nemštva se vedno bolj globi in širi. Če pride pred volitvami vendar do kakšnega sporazuma — bo treba nemškimi nacionalcem šteti lepe denarce in povrh tega še prenašati marsikatero poniževanje in strahovanje. Kaj store nemški klerikalci, še ni prav jasno. Danes se delajo sicer sila ogorčene proti nacionalcem in vsenemcem — a peščica teh ljudi je zgubila s svojim prečudnim cinizmom sem in tje ves ugled kot politična frakcija v mestu. Toliko sem vam hotel, g. urednik, pojasniti politične razmere med našimi Nemci.

Ljubljanski občinski svet.

Ljubljana, 4. junija.

Snočna seja občinskega sveta ljubljanskega, za katero so prorokovali nekateri že burne prizore, je potekla precej mirno. Govorili so sicer po Ljubljani, da bodo prišli zastopniki S. L. S. v občinskem svetu »olepšani« z rožicami v občinski svet, toda o tem ni bilo ničesar opaziti. Tudi sicer dvorana ni imela drugačnega obličja, kakor vedno, zakaj tudi, saj se je vršila samo občinska seja, kakor jih je bilo že mnogo. Oni tedaj, ki so pričakovali od te seje kakih senzacij, niso prišli na svoj račun in poznalo se jim je, da so nezadovoljni s svojimi voditelji, ko so odhajali z galerije, da so voditelji S. L. S. hoteli vzbuditi nekako zanimanje za to sejo, da pa so bili oni, ki so verjeli tem vestem, zapeljani samo od radovednosti. V nastopnem poročilu o seji.

Župan dr. Ivan Tavčar je otvoril ob 6. sejo in imenoval za zapisničarja obč. svetnika Malyja in Marinka. Nato je podal župan naznanila predsedstva.

Od 16. do 24. m. m. se je vršilo v Ljubljani streljanje gorskih polkov. Pozdravljati je to slavnost iz mnogih ozirov in ob tej priliki se je tudi pokazala harmonija, ki vlada med vojaštvom in prebivalstvom. V zadostjen mora biti ta harmonija vsemu prebivalstvu. Ob tej priliki je obiskal tudi prvič Ljubljano Njegova c. in kr. visokost

nadvojvoda Friderik,

ter se je posebno milostljivo izrazil o Ljubljani in njenih prebivalcih ter

poudarjal, da je dobil v Ljubljani najboljši vtisk. Zato predlaga župan, da naj se imenuje odslej naprej Grubarjeva cesta od domobranske vojašnice

»Nadvojvoda Friderika cesta«.

s čimer nikakor ni oškodovan spomin Grubarja, ker živi njegov spomin še naprej v velikem delu prekopu in nabrežja. (Soglasno sprejeto.)

»O sklepu občinskega sveta«, nadaljuje župan »bom obvestil z dovoljenjem občinskega sveta Njegovo c. in kr. visokost nadvojvoda Friderika. Obenem naznanjam, da je nadvojvoda dobral povodov svojega bivanja v Ljubljani 400 K za mestne uboge, za kar sem mu izrekel v imenu mestne občine spoštljivo zahvalo.« (Odobranje.)

Vojaštvo gorskih polkov in njih gosti je izročilo mestni občini prebitek koncerta dne 18. maja v znesku 400 K za mestne uboge, za kar jim izreka občinski svet svojo zahvalo. Župan je dobil nadalje dopis domobranskega polka, v katerem se ta zahvaljuje za darila mestne občine ter se ta dopis vzame v vednost.

Istotako se zahvaljuje Milan Gorup za izrazne sožalja občinskega sveta povodom smrti njegovega očeta.

Deželno predsedstvo je doposlalo županu dopis, s katerim se zahvaljuje za darilo mestne občine ljubljanske za pogorelost v Tomačevem v znesku 500 K.

Zahvaljuje se domači pešpolk Milde št. 17 za prispevek 250 K za polkovno zgodovino.

Društvo zdravnikov je poslalo županu vabilo k svoji 50letnici. Župan se je slavnosti udeležil in izpregovoril par besed.

Streliško društvo v Ljubljani je poslalo vabilo k svoji slavnosti, vsled česar si izprosi župan, da primerno zastopa občinski svet in poskrbi za vlada. (Sprejeto.)

Deželna vlada je naznanila, da se vrši avtomobilska tekma avstrijskih avtomobilskih društev, ter se udeležiti te tekme tudi

nadvojvoda Leopold Salvator

ter

nadvojvodi Karel Fran Josip in Josip Ferdinand.

Ob tej priliki prispe v Ljubljano tudi

princ Elija Parmski

s soprogo.

Županu je došlo povabilo kranjskega in primorskega gozdarskega društva, ki ima dne 28., 29. in 30. t. m. v Ljubljani svoj 10. letni shod. Društvo je pozvalo mestno občino, da naj odpošlje na ta shod svojega zastopnika. Župan bo poskrbel za primernega zastopnika.

Nadalje naznanja deželna vlada, da se udeležiti deželni predsednik spreveda ob sv. Rešnjem telesu v stolni cerkvi v četrtek jutraj ob 8. — Trnovski župnik naznanja, da se vrši procesija 6. t. m. ob pol 5. zjutraj ter vabi obenem na patrocinij 23. rožnika ob 9. dopoldne.

Društvo inženirjev v Ljubljani je doposlalo dopis glede kanalov-zbiralnikov, ter izreka občinski svet zahvalo za zanimanje, dopis pa se odstopi odboru za nadzorovanje kanalov-zbiralnikov, ki se izvoli pozneje v seji občinskega sveta in se dirigira na druga pristojna mesta.

Vodstvo komisije za osuševanje barja poroča o stopnicah ob bregu Grubarjevega kanala, ki so nepotrebne in deloma celo nedopustne,

ker povzročajo ravno stopnice največ nesreč. Če smatra mestna občina za potrebno, da se napravijo take stopnice, jih mora napraviti na svoje stroške. Poročilo se odstopi stavbnemu odseku.

Vaščani v Tomačevem in v Stožčah prosijo, da bi se jim dala voda brezplačno. Prošnji se ugodi.

Župan odgovarja nato na razne interpelacije, tako na interpelacijo glede žarnic v Trnovskem predmestju ter naglašja, da se nikjer toliko žarnic ne pobije, kakor ravno tam. Če pa dobi mestna elektrarna o tem kako obvestilo jih takoj nadomesti. Glede hodnika in žične ograje v Ravniharjevi ulici poroča župan, da so proračunjeni stroški za hodnik na 5500 kron in za ograjo na 2000 kron, česar letos ni mogoče izvršiti. Glede Zelene poti je interpelacija izročena stavbnemu odseku v celoti. Posipanje ceste na Južno železnico, kjer gre čez Friškovec, je glasom poročila stavbnega odseka izvršena. Svet, čez katerega vodi pot, je mesten. 2. aprila je stavil občinski svetnik Štefe zaradi zanemarjenih sprehajališč na ljubljanskem Gradu. Pota so posutla in se vrši posipanje vsako spomlad. Mogoče je, da se je kje kaj prezrla, zato je treba take predloge in taka vprašanja vedno specificirati. Glede zveze električne železnice z Vičem omeni župan, da je po pogodbi iz leta 1899. ravnateljstvo električne železnice primorano razširiti svojo progo, če se ji obstoječe proge rentirajo s 5% po odbitju 2%, ki jih plača mestnemu magistratu. Vrše se pa pogajanja glede razširjenja cestne železnice v Sisko in na Vič, ter se bo vršila tozadevna konferenca 22. t. m.

Odobri se nato zapisnik zadnje seje, nakar preide občinski svet na volitev

nadzorovalnega odbora

za zgradbo kanalov - zbiralnikov.

Podžupan dr. Karel Triller naznanja, da je sklep občinskega sveta, da se izvoli 6 občinskih svetnikov v ta odbor. Predseduje odboru župan ali njegov namestnik. Soglasno so bili nato izvoljeni sledeči občinski svetniki gg. Likozar, Smole, Kristan, Staudacher, Kregar in dr. Zajec.

Poročila personalnega in pravnega odseka.

Občinski svetnik Hudovernik poroča o razsodbi deželnega odbora glede sklepa občinskega sveta v zadevi prodajalcev zelja Marenka in Kačarja. Deželna vlada v tej zadevi ni razsodila, marveč je akt odstopila deželnemu odboru. Z ozirom na to, da se deželna vlada, pa tudi ni izjavila kot nekompetentno, predlaga, da se tira stvar do zadnje instance. Občinski svetnik dr. Zajec ugovarja.

Občinski svetnik dr. Novak poudarja principijalno važnost tega vprašanja glede kompetence, zato je treba vložiti pritožbo na upravno sodišče, da se dožene, ali je bil deželni odbor upravičen v tozadevni sklep.

Župan soglašja z odsekovim predlogom iz principijalnega stališča in konstatira pri glasovanju, da je bil odsek predlog sprejet, ne da bi on sam dirimiral za predlog.

Dr. Zajec: »Saj imate večino.«

Občinski svetnik Višnikar poroča nato o prošnji Frančiške Novakove za izbris služnosti za kopanje gline na njeni posesti. Odsek je soglasno sklenil dati tako dovoljenje,

ker so te služnosti za mesto brez pomena in datirajo od leta 1852. Zato predlaga obenem, da naj se obenem dovoli odseku izbrisati take služnosti, ki so za mesto brez pomena, ne da bi bilo treba obravnavati o izbrisu v seji občinskega sveta.

Poročila finančnega odseka.

V imenu finančnega odseka poroča občinski svetnik Milohnoja o predlogu za vpeljavo delavškega reda in zavarovanja mestnih delavcev. Za mestne delavce je vpeljan poseben delavni red in je uravnano bolniško neizgledno in starostno zavarovanje. Naroča se pa magistratu, da sestavi nov delavni red spoznamo z stavbnim odsekom. Glede bolniškega zavarovanja mestni delavci tudi nimajo povoda za pritoževati. Po 20. tednih dobe, če zbole 60% svoje meze in če so bolni čez 20 tednov se jim bolniška podpora tudi še podaljša. Za neizgledno so vsi delavci zavarovani. Glede starostnega zavarovanja pa je treba počakati, kaj bo vlada sama storila. Zato predlaga, da naj občinski svet sklene, da naj se delavni red za delavce predloži v kratkem stavbnemu odseku v pretres. — Občinski svetnik Tomaž Novak želi »lep penzion«. Odsekov predlog je bil sprejet.

Občinski svetnik Milohnoja poroča nato o pomaknjenju nižjih magistratnih uradnikov v višji plačilni razred, kar je istotako utemeljeno glede drugega uradništva. Vlada je pred zadnjim ljudskim štetjem pomaknila drž. uradništvo v višji plačilni razred aktivitetnih doklad, ter je takrat utemeljevala to na ta način, da se morajo pomakniti deželna glavna mesta v višji razred, kakor zahteva to število prebivalstva. Od tedaj je Ljubljana prekoračila število 40.000 prebivalcev ter bi morala že po številu prebivalcev priti v drugi razred aktivitetnih doklad. Po sklepu vlade bi morala biti tedaj Ljubljana od 1. januarja 1911. naprej v 1. razredu aktivitetnih doklad. Finančni odsek torej predlaga, da se z ozirom na to dejstvo in z ozirom na finančno stanje ta pomaknitev ne izvrši s 1. januarjem 1911. marveč, da se uradniki pomaknejo v višji razred s 1. julijem 1912. Pokritja za zvišanje uradniških plač je treba na leto 6210 K, za sluge pa 898 K. Razen slug naj se izboljša plača tudi pomožnemu uradništvu, ki nima aktivitetnih doklad.

Zato predlaga:

Prošnja društva nižjih uslužbenec se vpoštevata pri sestavi pragmatike. Aktivitetna doklada se zviša od 35% na 40%. Pomožnemu uradništvu se zviša draginska doklada od 200 K na 250 K oziroma od 250 K na 300 K. Nižjim magistratnim uslužbenecem se regulira plača pri sestavi pragmatike. Ta pomaknitev uradnikov se izvrši s 1. julijem 1912. Na tozadevno vprašanje obč. svetnika Marinka odgovori občinski svetnik Milohnoja, da zadeva ta pomaknitev samo one uradnike in sluge, ki imajo aktivitetne doklade, ne pa onih, ki teh doklad nimajo, zato pa imajo naravno stanovanje ali pa sicer višje prejemke.

Župan razjasni, da je ta regulacija itak samo provizorična in da pride obširnejša revizija s pragmatiko, tako da se bodo, kolikor je to mogoče, izpolnile vse želje mestnih nastavljenec.

O prošnji učnega osebja mestnih otroških vrtcev poroča obč. svetnik Milohnoja, da so dosegli do se-

Rienzi, zadnji tribunov.

Zgodovinski roman.

Spisal Edward Lytton - Bulwer.

Deveti del.

(Dalje.)

Mladi poglavar hiše Colonna je sprejel svojega bratranca z neko presrečnostjo.

»Dobrodošel — dragi Adrian. Prišli ste o pravem času, da nam pomagata s svojo znano vojaško izvežbanostjo. Ali se vam ne zdi, da bomo morali prestati dolgo obleganje, če se ga bo prednji plebejec upal lotiti? Naša prijatelja, Orsinija in Savellija poznate? Hvala bodi sv. Petru, ali pa namestniku sv. Petra — za prerezanje imamo toliko navadnih grl, da se nam za naša ni bati.«

Štefanello se je po teh besedah zopet brezskrbno vsedel na svoj stol. Zdjaj se je zaslišal hreščeči ženski glas Savellijev.

»Škoda, plemeniti gospod, da niste prišli nekaj ur poprej; spomin nas še zdaj razveseljuje — hihhi.«

»Ah, krasno je bilo,« je zaklical Štefanello in se smejal. »Moj bratranec je mnogo zamudil. Vedite, Adrian, ta podli človek, ki ga je papež v svoji nesramnosti imenoval za senatorja, se je včeraj predrznil, poslati semkaj svojega slugo, ki ga je — pri Materi božji da je res — imenoval za svojega poslanika.«

»Ko bi bili videli njegov plašč, gospod Adrian,« se je oglasil Savelli. »Tako gotovo, kakor sem živ — plašč je bil iz škrlatastega baržuna, prevezen je bil z zlatom in vtkan je bil rimski grb. Pa smo mu ta plašč kmalu pomazali.«

»Kako?« je vzkliknil Adrian. »Vendar niste prelomili vseh plemiskih in viteških postav in niste glasnika razžalili?«

»Glasnika ga imenuješ?« je zaklical Štefanello in je stisnil obrvi tako, da oči skoro ni bilo več videti. »Samo knezi in baroni imajo pravico, pošiljati glasnike. In če bi bila obveljala moja, bi bil poslal usurpatorju glavo tistega ničvredneža nazaj.«

»Kaj ste torej storili z njim?« je vprašal Adrian hladno.

»Naši prasi pastirji so ga namočili v gnojnici in da se posuši, smo mu dali prenočišče v ječi.«

»In danes jutraj — hihhi,« se je oglasil Savelli, »smo ga dali semkaj pripeljati in mu izdreti zobe, enega za drugim. Škoda, da ga niste slišali, kako je cvilil in prosil za milost.«

Adrian je planil pokonci in je s svojo železno rokavico udaril ob mizo.

»Štefanello Colonna,« je rekel ves rdeč ogorčenja, »odgovorite mi: Ali ste se res predrzili, omadeževati ime, ki je oba nosiva, na tak sramoten način? Recite mi vsaj, da ste se ustavljali temu grdemu izdaj-

stvu vseh postav civilizacije in časti. Vi ne odgovorite? Hiša Colonnov — ali more biti to tvoj zastopnik?«

»Meni take besede,« je vzkliknil Štefanello, trepetajoč besnosti, »čuvaj se! Meni se zdi, da si ti izdajalec in da si morda združen s tisto lopovski drhaljo. Spominjam se dobro, da se ti, zaročen z demagogovo sestro, nisi pridružil mojemu stricu in mojemu očetu, marveč si brez častno prepustil mesto plebejskemu tiranu.«

»To je storil,« je dejal kruti Orsini in se grozeče približeval Adrianu, dasi ga je strahopetni Savelli poskušal zadržati. »To je storil, in če bi tebe, Štefanella ne bilo tu —«

»Strahopetec in bahač,« ga je prekinil Adrian besno in mu vrgel rokavico naravnost v obraz. »Ti hočeš groziti možu, ki je na vseh evropskih tekmovališčih proti najhrajšim vitezom delal čast tistemu Rimu, ki mu delajo tvoja dejanja samo sramoto. Zaničujem te in pljunem ti v obraz. S sulico in z mečem, na konju ali peš sem pripravljen proti tebi in celemu tvojemu rodu trditi, da ti nisi vitez, ker si trpinčil mirnega in neoboroženega glasnika. Da, prav tu, na mestu tvojega sramotnega dejanja, te pozivljem na boj.«

»Na dvorišče! Pojdi z mano,« je hudožno rekel Orsini in je stopil čez prag. »Hola — dajte mi šlem in oklop.«

»Nikar, plemeniti Orsini,« se je oglasil Štefanello. »Tebi storjeno žaljenje je zadelo le mene, zakaj jaz sem storil tisto dejanje in mene je obsodil ta izprideni član našega rodu. Adrian di Castello — nekdanji imenovan Colonna — oddajte svoj meč — vi ste moj jetnik.«

»O,« je škripaje z zobmi dejal Adrian, »če bi ne tekla kri mojih pradedov v tvojih žilah — jaz bi ti — toda dovolj o tem. Mene, svojega stanovskega tovariša, odlikovanega viteza tistega cesarja, ki se zdaj na občno veselje bliža italijanski meji, mene se nikar ne upajte narediti za jetnika. Še predno poteče nekaj dni, bom dobil vaše prijatelje na mestu, kjer naših mečev ne bo nihče narezal pravil. Dotelj, Orsini, premisli, da svoje časti ne boš branil proti neizvežhani roli.«

Držeč goli meč v roki je šel Adrian mimo obotavljajočega se Orsinija proti vratom.

»Še predno poteče nekaj dni, je rekel —« Tako je šušljaj Savelli Štefanellu na uho. »Bodite prepričani, dragi gospod — on se hoče združiti z Rienzijem. Spominjate se, da se je nekoč hotel s tribunovo sestro poročiti. Čuvajte se ga! Nikar ga ne pustite iz trdnjave. Ime Colonna v vrstah drhali bi polovico naših vojakov zbegalo in razginalo.«

»Pomirite se,« je s hudobnim usmevom rekel Štefanello: »Še

predno ste se vi oglasili, sem se jaz že odločil.«

Mladi Colonna je odgrnil zaveso, odprl skrita vrata in stopil v nizko dvorano, kjer je sedelo dvajset oborožencev.

»Hitro,« je velel. »Primiti in razorožiti onega tujca z zelenim plaščem — a ne ubijte ga. Recite stražam, naj pripravijo ječe za njegovo spremstvo. Hitro — predno pride do izhoda.«

Adrian je bil prišel na odprto stopnišče, od koder je že videl svoje spremeljevalce in svojega konja na dvorišču. Naenkrat pa so iz drugega hodnika pridrveli Colonnovi vojaki in ga obkolili.

»Udaj se, Adrian di Castello,« je zaklical Štefanello z vrha stopnic. »Ali pa pridi nate tvoja lastna kri.«

Adrian je napravil tri korake skozi gnečo in trije sovražniki so padli pod njegovim mečem.

»Na pomoč!« je zaklical svoji četi in že so njegovi pogumni jezdeci dospeli do stopnišča. Tedaj je pa začelo biti plat zvona in dvorišče je bilo v trenutku napolnjeno z vojaki. Mala Adrianova četa je bila bolj potlačena, kakor premetana in spravljena v ječe, in cvet Colonnov, njen, brez sape, razorožen se še vedno glasno kljubuje, je postal jetnik v trdnjavi svojega bratranca.

(Dalje prihodaj.)

daj voditeljice maksimalno 1500 K in vrtnarice 1260 K, dočim doseže v Pragi voditeljica 3280 K in vrtnarica I. razreda 2840 K, vrtnarica II. razreda pa 2320 K letno, v Trstu voditeljica 3200 K, vrtnarica pa 3000 K oziroma 2600 K, na Dunaju voditeljica 3000 K, vrtnarica pa 2680 K. Vrtaricam naj se določi temeljna plača 1000 K in 5 šestletnic po 100 K ter stanarino 250 K tako da dosežejo maksimalno 1850 K. Pomožnim vrtnaricam naj se določi plača za prva 3 leta, ki se lahko vsteejeje v pokojnini 840 K, pozneje pa 960 K in naj to izboljšanje stopi v veljavo s 1. oktobrom 1912. Občinski svetnik Jeglič želi krajevne doklade tudi za ljudskošolske učitelje. Odsekov predlog je bil sprejet.

Obenem je bil tudi sprejet predlog, da se dovoli mestni policijski straži s 1. julijem 5% doklade.

O prošnji učiteljskega osebja mestnega deželjskega liceja poroča nato prof. Reisner. V uradnem poročilu o tej prošnji stoji, da je vladni svetnik Laschan presojal te učitelje popolnoma po poročilu, ki ga je dobil od magistrata. Ti računi so po knjigah popolnoma pravilni. Vpoštevat pa je treba, da na liceju ni nobenega učitelja razen ravnatelja, ki bi imel kako petletnico. Ker ni lahko uvideti, zakaj bi bili učitelji na liceju drugače plačani, kakor na drugih zavodih, predlaga finančni odsek, da naj se učiteljem IX. razreda izravna razlika 40 K in da supletom izredna doklada kakor na državnih zavodih. Sprejeto.

Občinski svetnik Mally poroča nato o županovem dopisu glede prispevka mestne občine za jubilejno streljanje ljubljanske strelske družbe, ki slavi letos svojo 350letnico. Finančni odsek priporoča 200 K za darila pri streljanju. Sprejeto.

Občinski svetnik Mally poroča nadalje o nenadni skontraciji mestne blagajne 13. maja t. l. ob navzočnosti župana, obč. svetnik Milohnoja, Lillega, Trdine, uradništva in obeh blagajnikov. Računi in blagajna so bili v najlepšem redu in skladu.

Občinski svetnik Smole poroča o oddaji mestnih senožeti v zakup v svrhu obdelovanja. Licitirale naj bi se parcele po 300 do 500 m². Predlog ne označuje dotičnih parcel, pridejo pa tu v poštev v prvi vrsti trnovski travniki, katerih pa v kose razdeliti ne kaže, ker v tem okraju ni toliko interesentov. Mestne senožeti se oddajajo večinoma Posavcem v košnjo. Napačno je mnenje, da bi iskali okoličani pri Ljubljani sveta za poljedelstvo, če se pa kdo oglasi, mu gre mesto vedno rade volje na roko. Predlog se odkloni. Občinski svetnik Tomaž Novak naglašja, da ima ta predlog tudi dober namen.

Župan pojasni, da je mestna občina vedno pripravljena iti prosilec, če se oglase pravočasno, na roko, v splošnem pa skleniti parcelacijo ne gre. Če se kdo spomladi oglasi gotovo ne bo našel gluhih ušes.

Obč. svetnik T. Novak: Ali je seni?

Župan: Tudi jeseni, če se oglasi.

Odsekov predlog je bil nato sprejet.

Občinski svetnik Mally poroča nato o prošnji odbora za spomenik na bojišču pri Aspernu, ki se postavi meseca oktobra 1913 ob stoletnici. Dovolj se prispevek 50 K.

Občinski svetnik Milohnoja poroča o prošnji Ivana Linigerja za izdatje odpisnega dovoljenja in izbriso izjavo glede 3% potresnega posojila. Če plača račun in zaostale obresti, se mu izplača 2000 K.

Občinski svetnik Likozar poroča nato o ponudbi Marenceta in Šviglja za odstop nekaj sveta v svrhu regulacije Orlove ulice. Sprejme se ponudba Šviglja ter se odkupi 732 m² in mu ponudi za svet po 5 K štirilisti meter. Ta vsota naj se postavi nato v proračun za leto 1913. Sprejeto.

Občinski svetnik Milohnoja poroča nato o dopisu mestnega magistrata glede odkupa Orlove šipe in nekaj sveta za regulacijo ponižane Grubarjeve ceste. Če bi mestna občina tega sveta sedaj ne kupila, bi pozneje stal zelo velik. Zato je umetno, da stopi magistrat v dogovor z Alojzijo Rusovo in Viktorjem Orlom zaradi odkupa, ki dasta potrebni svet za 4000 K in če se šipa podere jima ostane material, poleg tega mora mestna občina napraviti tudi lično ograjo s cementnim podstavkom in žično mrežo. Predlog je bil sprejet.

Občinski svetnik Bahovec: Kaj pa je z odškodnino najemniku šupe? Štefe: Na to so pa pozabili! Hi!

Župan: Gospod Štefe, nismo pozabili! Dotični najemnik mu zapustil ono ubogo šupo, odškodujemo ga s selitvijo in mož je s tem zadovoljen.

Obč. svetnik Bahovec: Kaj pa je z muldo v Florijanski ulici?

Župan: To ni v nobeni zvezi s tem vprašanjem.

Poročila stavbnega odseka.

Občinski svetnik Štembov poroča nato v prizivu dr. Josipa Savjovica proti sklepu obč. sveta izpremembe stavbnega sistema za Streljsko ulico. Dr. Savjovic ugovarja strnjenu sistem za začetkom Streljske ulice. Ugovor dr. Savjovica se ne vpošteva, ker stoji na dotičnem svetu že Turkova hiša in je mnogo sveta ob gradu odnešenega ter napravljen betonski zid. V estetičnem interesu je tedaj, da se še ta del zazida, od tam naprej pa naj se šele prične odprti sistem. Sprejeto.

Župan konstatira, da se je zgodila glede nadaljnih treh točk dnevnega reda formalna napaka, ker je o prizivih proti magistratnim sklepom kompetentna deželna vlada. Skrbel bo, da pridejo prizivi pred kompetentno oblast.

Sejo vodi nato nadalje podžupan dr. Karel Triller.

Obč. svetnik Štembov poroča o samostalnem predlogu obč. svetnika Likozarja glede ureditve Orlove ulice. Sprejeto.

Nadalje poroča o napravi raznih tlakovanih prehodov v šentpeterskem predmestju in drugod. Potrebni stroški naj se postavijo v proračun za prihodnje leto. Glede hodnika od Nove ulice do ceste na Rudolfov železnico je bil stavljen že leta 1910 predlog ter bi tak hodnik stal 6569 kron. Zadeva ni še tako nujna, zato naj se kredit dovoli za prihodnje leto in stopi v dogovor z interesenti, da nosijo polovico stroškov.

Cesta ob Lahovem grabnu je že posuta. Glede posipanja Ceste dveh cesarjev omenjajo poročevalci obč. svetnik Štembov, da dobivajo odnotni posestniki gramoz za posipanje ceste brezplačno za Bežigradom, samo da morajo to prej naznati mestnemu magistratu. V tej smeri naj se tudi ta zadeva uredi. Sprejeto. Istotako se ugotovi na enak način tudi dodatnemu predlogu obč. svetnika Smoleta glede posipanja ceste v Mestni log.

Napredno gospodarsko društvo za šentjakovski kraj je prosilo za napravo varnostnih ograj ob Ljubljani in Grubarjevem kanalu. Enaka prošnja se je vložila tudi na stavbno vodstvo komisije za osuševanje Barja, to pa je prošnjo zavrnilo, češ, da zaradi poglabitve ni dana potreba varnostnih ograj, marveč so take ograje potrebne zaradi zazidave. Ker pa je prišel stavbni odsek do prepričanja, da so varnostne ograje potrebne tudi vsled poglabitve kanala in ne samo zaradi zazidave, predlaga obč. svetnik Štembov, da se prošnja še enkrat predloži stavbnemu vodstvu. Sprejeto.

Poročilo šolskega odseka.

Občinski svetnik Dimnik poroča o dopisu c. kr. mestnega šolskega sveta glede ustanovitve meščanske šole v Ljubljani.

Potrebo meščanske šole za Ljubljano je poudarjal tudi c. kr. dežel. šolski nadzornik, g. Fr. Levček že l. 1898., ko je v imenu c. kr. mestnega šolskega sveta kot tedanjí okr. šolski nadzornik za Ljubljano sestavil stavbni program za III. mestno deško šolo. V tem poročilu pravi g. nadzornik med drugim to-le:

»Sestavlja ta stavbni program sem se ravno tako kakor pri šentjakovski šoli oziral na to, da bo vedno enkrat treba misliti tudi na ustanovitev deške meščanske šole, ki bi dobila potrebne prostore lahko tudi v novem poslopju III. mestne deške ljudske šole. Po mojih mislih se vprašanje o ustanovitvi deške meščanske šole v Ljubljani ne da več spraviti z dnevnega reda, ker smo Kranjci v tem oziru zaostali celo za Dalmacijo in Bukovino in je Ljubljana zdaj edino deželno stolno mesto v Avstriji brez javne meščanske šole. Oziroma na naše obrtne šole in učiteljske, na prenapolnjene srednje šole in na splošni napredek ljudskega šolstva ljubljanskega nas silijo uvaževati tudi vprašanje zaradi mestnih javnih meščanskih šol. Ako pa se zida že posebno poslopje za III. mestno deško ljudsko šolo, kaže to poslopje zidati tako razsežno, da se v njem prejaljše nastani tudi deška meščanska šola.«

Zato predlaga šolski odsek:

1. C. kr. deželna vlada se naprosi, da izposluje s posebno vladno predlogo pri deželnem zboru izpremembo člena IX. zakona z dne 19. decembra 1874. drž. zak. št. 37., po katerem imajo vse stroške za meščanske šole nositi šolski okraji, v tem smislu, da bi se tudi meščanske šole prevzele na normalnošolski zaklad.

2. Poslopje za III. mestno deško šolo naj se sežida tako razsežno, da se v njem prej ali slej tudi nastani deška meščanska šola.

3. Učiteljem in onim, ki imajo izpit za meščanske šole naj se s 1. ok-

tobrom 1912 dovolijo personalne doklade a 200 K na leto in sicer za čas, dokler ne dobe službe na meščanski šoli. Ta doklada se ne vpošteva v pokojnino.

Podžupan dr. Triller prosi, da ublaži poročevalce druge točke predloga, ker je skrajno težavno najti primeren, vsem zahtevam odgovarjajoč prostor za šole. Poročevalce se strinja s tem, da se ustavita besedi »če mogoče«, da se predlog ne glasi več tako imperativno.

Obč. svetnik Jeglič pravi, da tretji predlog ni v popolnem skladu s sklepom šolskega odseka in hoče nadalje polemizirati.

Podžupan dr. Triller: Ker vidim, da vlada nesoglasje in ne morem dopustiti, da bi se tu razpravljalo kaj je šolski odsek sklenil in cesar ni sklenil, odstavljam to točko z dnevnega reda, verujem pa, da je sklep šolskega odseka tak, kakor ga nam je podal poročevalce.

Štefe nekaj kriči.

Podžupan: G. Štefe vi imate besede!

Štefe kriči nadalje.

Podžupan: Pokličem vas k redu!

Poročila odseka za olepšavo mesta.

Za odsek za olepšavo mesta poroča občinski svetnik Mally o prošnji »Slovenske Filharmonije« za zgradbo koncertnega paviljona, ker godba tak paviljon hudo pogreša na naših šetališčih ter trpe pod tem godbeniki, instrumenti in muzikantje. Koncertni paviljon naj bi bil obsežen za 40 godcev. Za letos takega paviljona ni več priporočati, ker ni pokritja in bi paviljon po računu inženirja Kocha stal 2000 K. Predlog se zato za sedaj odkloni.

Obč. svetnik Mally poroča nato o razpisu nagrad za najlepša s cveticami okrašena okna in pomole. Določijo se tri častne nagrade po 50 kron, 40 K in 30 K ostalim se izdajo pismene priznanice. Sestavi naj se tudi posebno razsodišče. Občinski svetnik Štefe se posebno ogreva za okrašanje kandelabrov za plin in elektriko ter pravi, da govori za lepe rožice, liberalcem pa želi trnje. Končno predlaga, da naj se izda primerna brošura in naj se določi na magistratu primeren referent, ki naj bi pisal tudi tozadevne novice za dnevnike, ker ne gre zahtevati vsega od uredništva.

Občinski svet. Franchetti opozori na nevarnost, da padejo cvetke vsled nezadostnih varnostnih naprav z oken, nakar je bil odsekov predlog in Štefetov dodatni predlog sprejet.

Ob 8. naznani nato podžupan dr. Triller da prekine sejo do 9. zvečer.

Ob 9. otvori podžupan zopet sejo.

Poročila direktorija mestnega vodovoda in elektrarne.

Za direktorij poroča občinski svetnik prof. Reisner o dopisu deželnega odbora glede dobave vode iz mestnega vodovoda za vasi Tomačevo in Jarše z ozirom na to, da bi tak vodovod mestnega vodovoda ne obremenil prehoda, ker imata obe vasi samo 500 prebivalcev. Direktorij je bil soglasno mnenja, da ni mogoče sklepati v današnji seji občinskega sveta o sprejetju ali odklonitvi tega predloga, ker mora direktorij najprej sporazumno z deželnim odborom razjasniti nekatere pomisleke s posebnim ozirom na obdačenje mestnega vodovoda. Če bodo ti pomisleki odpravljeni je pričrčan, da se tej prošnji ugoditi zlasti ker se je pri zadnjem požaru v Tomačevem pokazala nujna potreba vodovoda. Sprejeto.

Občinski svetnik prof. Reisner poroča nadalje o prošnji Matije Proška v Savljah za napeljavo kondenzacijske vode iz odvajalnih ceví mestnega vodovoda na njegovo dvorišče. Tamošnji prebivalci porablja jo to vodo kakor drugo porabno vodo. Prošnji se lahko ugoti. Kondenzacijska voda se namreč odvaja iz Kleč po posebni cevi v Savo. Že večkrat se je zgodilo, da so nekateri sosedni posestniki sami navrtali to cev, da so mogli to vodo rabiti. Bati pa se je, da se cev pri tako splošni in svojevredni uporabi enkrat zamaši, zato je treba izdati dovoljenja za porabo te vode posebna navodila. Prošnji se tedaj ugoti pod pogojem, da se prosilec ukloni pogojem vodovodnega urada. Obenem predlaga, da naj ima direktorij pravico izdati taka dovoljenja brez seje občinskega sveta. Sprejeto.

Občinski svetnik Planinšek poroča o prošnji Magdalene Lehner za odpis večje porabe vode. Ker ta večja poraba ni nastala brez vsake krivde prosilke, se ji odpiše samo polovica, tedaj samo 40 K 64 v.

Župan dr. Tavčar zopet prevzame vodstvo seje.

Občinski svetnik Šerjak stavi nujni predlog, da naj se nemudoma

napravijo načrti za moderne pralnice, iz katerih naj bi se voda odtekala v kanale-zbiralnice. Predlog je bil tudi v meritornem oziru soglasno sprejet.

Občinski svetnik dr. Pipenbacher vpraša o usodi ustanovitve realne gimnazije tipa A v Ljubljani, oziroma preustrojitve II. drž. gimnazije v tako realno gimnazijo, ker je zadeva nujna in se bliža novo šolsko leto.

Župan pojasni, da je oddal zadevo ljubljanskemu poslancu, da pa od ministrstva še ni odgovora.

Štefe dela neslane opazke.

Župan odgovarja nato na razna vprašanja, pojasni, da se vrši sedaj glede del za obrtno šolo kolavdacija, ki bo kmalu končana ter bodo podjetniki dobili primerno plačilo. Glede ceste Med hmelniki poroča župan, da ima zadevo v pretresu stavbni urad in da bo ta obenem rešil tudi vprašanje kanalizacije te ceste. Občinski svetnik Pammer želi boljše razmere pri nastanjanju vojakov. Župan vzame nadalje na znanje in se hoče podučiti o razmerah v Vrhovčevi ulici.

Obč. svetnik Bahovec interpelira zaradi »mulde« v Florijanski in Hrenovici ulici ki je baje celih 50 cm globoka ter sta se v tej »muldi« stili nekemu posestniku dve kolesi. Župan končno opozori na sklep občinskega sveta, da morajo odseki k obravnavam o predlogih povabiti tudi dotične predlagatelje.

Nato odkáže župan predloge glede zveze Emonske ceste z Gorupovo ulico v smeri proti c. kr. obrtni šoli in glede prehoda med Gosposko ulico in Cvojzovo cesto ter glede kanalizacije Martinove ceste stavbnemu odseku, predlog glede nadzorstva v mestnih ubožnicah pa ubožnemu odseku.

S tem je bil dnevni red javne seje izčrpan ter sledi nato

tajna seja.

V tajni se ji je bila oddana služba mestnega gozdarja g. Metlikoviču iz Komna.

Ustanovo za vojaške invalide so dobili prosilci: Matej Bitenc, Jan. Dolinar in Mat. Japelj iz Ljubljane, Fr. Drobnič iz Homa, Ant. Francelj iz Dol. Mračeva, Jan. Glibe iz Smerka, Ant. Nemovec iz Grčave vasi, Jan. Kinkelj iz Knežjega polja, Jos. Korelc iz Kamnika, Jan. Matičič iz Kamnika in Jos. Vogrič iz Škofje Loke.

Vladimirju Breskvarju se dovoli šestmesečen dopust za prakso pri deželní vladi.

Magistratnim pisarniškim uradnikom XI. činovnega razreda se izpremeni naslov iz kancelistov v magistratne pisarniške asistente.

Za mag. pis. asistente v XI. čin. razr. so bili imenovani oficijanti Viktor Ciuha, Ivan Tomažič in Richard Svetlič.

Inženir Viktor Zupanc se imenuje za stavbnega komisarja v IX. čin. razr. Nadinženir Matko Prelovšek se imenuje za stavbnega nadkomisarja. Mestni stavbni asistent Ivan Zemljčič se imenuje za stavbnega nadoficijala v IX. čin. razr. Magistratni oficijal Josip Haifer se imenuje za računskega nadoficijala v IX. čin. razr. Mag. pis. kancelist Janko Kessler se imenuje za pisarniškega oficijala v X. čin. razr. ter se mu vsteeje dveletna vojaška služba.

Prošnja policijskega stražnika Vrhovca za priznanje petletnice se odkloni.

Odobri se poročilo direktorija mestnega užitinskega zakupa o letnem računu zakupa za l. 1911. Obč. svetnika Pammer in dr. Zajec izjavljata, da ne bodo njih stranke glasovale.

Prošnji preglednikov mestnega užitinskega zakupa za izboljšanje službenih razmer se ugoti ter se zviša plača paznikom za 40%, nadpaznikom za 50% in preglednikom za 60%. Dr. Zajec nasvetuje, da se naj nadpaznike, preglednike in prejemnike zavaruje za starost. Se vzame v vednost. Regulacija plač stopi v veljavo 1. julija t. l.

Antonu Kreku se dovoli prenos gostilniške koncesije v Florijanski ulici 9. Namestnik začasno Kamel.

Josipu Zidarju se podeli koncesija za prenočevanje tujcev.

Uršuli Klančarjevi se podeli izkuharska koncesija na Radeckega cesti.

Pivovarniški družbi »Union« se dovoli prenos gostilniške koncesije z Zelenega hriba na Dunajsko cesto št. 52.

Nasilstva predsednika ogrske državne zbornice.

Budimpešta, 4. junija.

Grof Tisza je z nasilstvom rešil brambno predlogo v drugem in tretjem branju. S tem je izpolnil svojo besedo, da bo pravočasno rešena

brambna predloga. Med največjim hruščem, ko nihče ni razumel besede, je dal grof Tisza na glasovanje brambno predlogo, ki jo je večina tudi sprejela, ne da bi opozicija vedela, zakaj pravzaprav gre. Da ni pravzaprav nihče razumel grofa Tisza, je pač najboljši dokaz ta, da je moral grof Tisza protokol seje šele post festum diktirati stenografom. — Pridrli je pa v zbornico tudi policija, ki je izgnala iz zbornice uporne opozicijske poslance. In tako bo ogrsko vlada predložila kroni brambni zakon v sankcijo, če ne bo prišlo v zbornico, ali izven zbornice do upora. S tem bo pa tudi dokazano, da stoji ogrski parlamentarizem na jako slabih nogah in da je pravzaprav le igrača v rokah tega ali onega ogrskega absolutista. Grof Khuen je dokazal, da se na Ogrskem z denarjem in silo lahko ustvari parlamentarno večino. Grof Tisza je pa napravil še korak naprej. Dokazal je namreč, da se v pol ure lahko zlomi najhujša opozicija in reši tako vevlačno zakonsko predlogo, kakor je brambna predloga. Ta uspeh grofa Tisze je pa navzlic temu zelo slabo izpričevalo za ogrski parlament v sedanjí obliki in sestavi. Večina in manjšina nimata prav nikake moči in ste le fiktivni količini, ki nimati politično nikakega pomena več. In tak parlament pač nima pravice do življenja. Priti mora v ogrski parlament novo življenje, ki je more pa povzročiti samo moderna volilna reforma.

O poteku včerajšnje seje nam poročajo:

Vhodi v parlamentarno poslopje so bili ostro zastraženi. Po Parlamentnem trgu je bilo 200 orožnikov, oddelek pionirjev in pa veliko število policistov in huzarjev. Vse stranke so prišle skoraj polnoštevilno. Povsod je bilo veliko razburjenje, vendar pa vlada še mir. Ko je pa prišel ob četrt na pet predsednik Tisza v zbornico, se je razpoloženje hipoma izpremenilo. Levica je začela z velikanskim ropotom in hruščem. Nekateri poslanci so tepali z nogami in razbijali po pultih. Slišalo se je tudi žvižganje in piskanje. Neki poslanec je neprenehoma trobil. Kmalu potem, ko je bila seja otvorena, je prišel v zbornico ministrski predsednik Lukacs. Desnica ga je viharno pozdravljala, dočim je opozicija piskala.

Ko so te scene trajale dobre četrte ure, je predsednik ob pol petih suspendiral sejo. Čez deset minut je prišel grof Tisza zopet v zbornico ter otvoril sejo. Pri njegovem vstopu so se kravali obnovili. Ko opozicija ni hotela prenehati, je predsednik zapustil zbornico ter zopet prekinil sejo. Ko se je grof Tisza zopet prikazal v zbornici, je opozicija zopet začela s kravali. Predsednik je nato vtrčel suspendiral sejo za pol ure.

Med odmori ob petih je prišlo v zbornico 120 policistov pod poveljstvom policijskega višjega nadzornika in dveh policijskih nadzornikov, ki so obstopili levi del zbornice. Levica je policiste sprejela s kričanjem in ropotom. Zbornični komisar je označil policijskemu višjemu nadzorniku poslance, ki jih naj odstrani iz zbornice. Ta je pozval najprej posl. Justha, naj se odstrani iz zbornice, toda več poslancev je stopilo med nadzornika in posl. Justha ter prigo-varjalo nadzorniku, naj ne izvede dana-mu povelja. Policijski nadzornik pa ni odnehal. In tako je policija s silo odvedla enega poslanca za drugim iz zbornice na cesto. Prvega so odvedli grofa Karolyija, nato poslanca Justha in še več drugih opozicijskih poslancev. Grof Apponyi je izjavil policijskemu višjemu nadzorniku, da je njegovo postopanje nepostavno, ter ga pozval, naj ga odvede iz zbornice, češar pa ta ni storil. Ko je policija izgnala vse najhujše opozicijske, je odšla iz zbornice. Par minut potem je prišel grof Tisza zopet v zbornico ter otvoril sejo. Opozicijski poslanci, ki so ostali v zbornici, so ropotali in kričali. Grof Apponyi je zaklical predsedniku: »Pustite nas izvesti iz dvorane!« — Poslanci so trobili in piskali. Predsednik je nato zopet prekinil sejo. — Kmalu nato je zopet prišel v dvorano policija ter izgnala še par poslancev iz zbornice. Ob pol 7. je grof Tisza zopet otvoril sejo. Opozicijski poslanci, ki so ostali še v zbornici, so pod vodstvom grofa Apponyja zapustili zbornico. Apponyi je zaklical: »Zapuščam osramočeno zbornico!«

Predsednik je nato predlagal, naj se iz zbornice vrženi poslanci izroče imunitetnemu odseku, kar je bilo soglasno sprejeto. Posl. Telšky je podal predlog, v katerem se izjavlja, da se je vse, kar se je zgodilo v popoldanski seji, zgodilo v popolnem soglasju z večino, ki odobrava postopanje predsednikovo. Ta predlog je bil soglasno sprejet. Nato je grof Tisza hotel opravičevati svoje postopanje. Zbornica je nato prešla v razpravo o honvednem zakonu, ki je bil v prvem in drugem branju sprejet.

Štajersko.

Štajerski deželni šolski svet je imel dne 1. junija sejo, v kateri je sklenil za stalno vpokojiti učiteljske ročnih del v Šostanju in Topolšici, Gabrijelo Gabrovec, začasno vpokojiti def. učiteljsko pri Sv. Janžu pod Sp. Dravogradom Marijo Dominiku, prestaviti def. učiteljsko v Zibiki Marijo Valenčak k Sv. Jurju v Slov. gor. in nastavit: def. učiteljsko Ano Pirc-Gabrič, doslej v Zabukovju, v Artičah, provizorično učiteljsko pri Sv. Barbari v Halozah Marijo Lebar za definitivno istotam in provizorično učiteljsko Julijo Petrinčič v Blanci za definitivno istotam.

Iz Celja. (Dvojna mera.) Menažna uprava tukajšnjega bataljona 87. pešpolka je razpisala edino le v »Vahtarici« dobavo mesa za meso. Ta uprava je očividno mnenja, da žive v Celju in okolici le nemški mesarji, ne pa tudi slovenski, kateri morajo s svojimi davčnimi kronami »ravno tako plačevati za vzdrževanje armade, kakor nemško. Upamo, da je menažna uprava le slučajno zakrivila to nerodnost in da razpiše dobavo mesa tudi v slovenskih listih.

Iz Maribora. (»Straža« in Ivan Kregar.) Naši prisemojeni »Straži« je postal ljubljanski Kregar malone mučenik, ali za gotovo klerikalni svetnik, odkar je v Celju srečno ušel obsodbi. »Straža« sedaj o stvari veliko pisari, mnogo več kot kem obravnave, ko ni kot »največji« in »najbolje informirani« štajerski list, upala priobčiti nobenega poročila — v strahu, da bi njeni backi dobili o ljubljanskih voditeljih klerikalne stranke prav čudno mnenje. Četudi je Kregar za sedaj ušel — eno je gotovo, ljuba »Straža«: vsa naša javnost je dobila vpogled v volilno delo klerikalcev in sredstva, katerih se poslužujejo v »obrambo naših verskih svetinj« Šusteršič - Koroščevi oprede. Ali je bil Kregar obsojen, ali ne, je slednjič irelevantno, glavno je, da je moralno obsojena njegova »ljudska« stranka. In to je neizpodbitno dejstvo, katero ravno draži »Stražo«, »Slovenca« in druge »krščanske« liste k sedanjim divjim polemikam in grožnjam.

Iz Maribora. (Pozor pred klerikalno beračijo!) Kakor slišimo, bodeta neki dve ženski ta teden obirale mariborske Slovence za »Slovensko Stražo«. Razume se, da ne bode dal noben zaveden Slovenec za to društvo, ki podpira umazano klerikalno časopisje, klerikalna društva, klerikalno dijaštvo itd., niti vinarja. Darujte raje C. M. D., ki ustanavlja in vzdržuje slovenske šole!

Lov občine Blanca se bo na uradnem dnevu v Sevnici dne 15. junija ob 10. dopoldne potom javne dražbe oddal za šest let v najem. — Dražba se bo vršila v občinski pisarni v Sevnici. Lovski okoliš občine Blanca meri 4731 ha, ter ima mnogo divjadi, tudi divje peteline. Razprostira se 12 km ob Savi, t. j. od blizu Sevnice do Rajhenburga; dober lov na divje rade. Prijatelji lova se vabijo k dražbi. Natančnejša poročila daje župan Hinko Likar.

Drobne novice. V St. Vidu pri Grobelnem. Velika nesreča je zadela posestnika Andreja Sivka v Mlačah. Utrgalo se je melovje in mu uničilo vsa poslopja. Škoda znaša približno 10 tisoč kron. — Na mariborski gimnaziji se vrše zrelostni izpiti v naslednjih rokih: pismeni od 10.—14. junija, »stemeni« pa od 9. do 15. julija. — V Gradcu so zaprli krojača Viktorja Pavliniča zaradi razžaljenja veličanstva, ki ga je po neki anonimni ovadbi zakrivil v nekem gostilniškem pogovoru. — V Slov. Bistrici so zaprli 30letnega Franca Becka iz Dombolje na Ogrskem, katerega išče mariborsko okrožno sodišče zaradi več vlomov in ropov v mariborski okolici. — Umor. V Zimici pod Mariborom so našli osebenkarico Zelenko v njeni sobici ubito. Glavo je imela s sekuro razklano. Sekira je ležala še na klopi pri peči. Po omarah je ležalo vse narobe; kaj je odnešeno, se še ni moglo dognati. Zaprli so dva zloglasna fantalina, pri katerih so našli na obleki tudi sledove krvi. — Iz Ptuja. V ponedeljek se je ustrelil četovodja 4. pijonirskega bataljona J. Moser. Zdravnik je mogel le smrt konstatirati. Služil je že zadnje leto. Samomor in razne nezgode se pri pijonirski posadki v Ptuj čudno množijo. Čudimo se, da se naš agilni drž. posl. Brenčič ni spomnil na kako interpelacijo. Ali morda dr. Korošec nima časa, da bi mu jo spisal? — Od Sv. Križa pri St. Lini poročajo: V neki tukajšnji gostilni je nastal te dni pretep, v katerem je nekdo sunil kmečkega fanta Krum-paka z nožem v srčno stran in ga nevarno ranil. Nič čudnega: pri Sv. Križu je osebito mnogo dr. Krekovič častilcev. In ker nimajo tam »liberalcev« na razpolago, pa se koljejo sami med seboj. Samo da teče kri!

Koroško.

Koroški deželni predsednik baron Hein je prestavljen ad personam v tretji činovni razred. V očigled njegove bolezni, bo v kratkem rešena tudi prošnja za vpokojenje, katero je predsednik že pred deli časom vložil in bo njegov namestnik imenovan že tekom tega meseca.

Nepričakovana dedščina — bogato plačilo. Na binkoštno nedeljo je pripeljal bivši postrežek K. v celovško bolnišnico vdovo sprevednikovo Winzerjevo zelo slabo in popolnoma zanemarjeno. Winzerjeva je živela že več let jako revno z nizko pokojnino po svojem možu. Ko se je ženica od svojega spremljevalca poslovila, izročila mu je usnjato torbico in dodala, da je torbica in njena vsebina njegova last. Ko je mož torbico odprl, je našel v njej dve hranilni knjižici, vredni 27.000 K, poleg tega pa še bankovcev in zlatnikov za 3000 kron. Minuli petek je bogata ženica v bolnišnici umrla.

Primorsko.

Tržaška porota. Včeraj se je vršila obravnava proti laškemu podniku I. Sagretu iz Benetk zaradi ponarejanja denarja. Ponarejal je v Trstu iz kositarja, svinca in antima petkronske tolare in jih razpečeval po mestu. Tolarji so bili precej dobro ponarejeni, samo napisi so bili napačni. Sagre je imel v neki podstrešni izbiči celo delavnico. Koliko je tolarjev ponaredil, ni znano, dejstvo pa je, da je v onem času krožilo precej ponarejenega denarja po Trstu. Obtoženec prizna, da je ponarejal tolare, toda on trdi, da jih je naredil samo 7 ali 8. Do tega ga je privedla beda. Sagre je oženjen in ima ženo in bolne otroke. Služil je že dolgo v Trstu v raznih delavnicah kot mehanik. Porotniki so vprašanje glede krivde ponarejanja denarja potrdili, nakar ga je sodišče obsodilo na 10 mesecev težke ječe in v izgon iz vseh dežel avstro - ogrske monarhije. Sagre je kazen brez ugovora sprejel. — Včeraj se je pričela obravnava proti Ivanu Preslu, odgovornemu uredniku lista »Jugoslovanski železničar« zaradi razžaljenja časti. Presla toži neki Kudernač. Takoj po izrebanju porotnikov, je zahteval zagovornik Presla, da naj se delegira drugo sodišče, ker so tu mešani porotniki. Na tožadeno predsednikovo vprašanje je odgovorilo 6 porotnikov, da ne znajo slovensko. Na predlog tožnikovega zastopnika je bil imenovan za tolmača dr. Markovič. Zagovornik je zahteval kljub temu ponovno, da se obravnava preloži, nakar je senat sklenil, da obravnavo odgodi in izroči pravne spise kasacijskemu dvoru.

Visoka plima v Trstu. Snoči je nastopila v tržaškem zalivu nenadoma visoka plima, ki je pričela ob 11. ponoči in je trajala do 3. jutraj. Morje je poplavlilo Karlov pomol in je povzročilo pri novih pristaniščnih delih in po več vrtnih nasadih veliko škodo. O eventualnih nesrečah ladij na morju niso prišla nobena poročila.

Velika tatvina v Trstu. Borzni senzal Jakob Hirsch v Trstu je šel včeraj v podružnico kreditnega zavoda, kjer je imel opravke. V roki je nesel torbico, v kateri je imel 60 kron drobniša in ček za 91.000 lir. Ko je prestopil prag notranjih vrat, sta skočila k njemu dva neznanca, iztrgala sta mu torbico iz rok in sta pobegnili. Hirsch je ovadil celo zadevo policiji, ki je uvedla takoj strogo preiskavo. Toda brezupno je bilo iskanje tatov. Proti večeru so našli ček za 91.000 lir v nekem poštnem nabiralniku. Hirsch se spominja, da sta mu že pred nekaj dnevi med vožnjo po cestni železnici izmaknila tudi ta dva zločinca iz žepa 250 kron, toda takrat je mislil, da je denar izgubil.

Mlad žepni tat. Pred menežerijo Kludskyjevo v Trstu je ukradel v gneči 16letni grški žid Elija Mustahi trgovskemu potniku Jerkiču uro in verižico, vredno skupaj 18 kron. Mladi tat je takoj, ko je verižico z uro odtrgal od telovnika, izročil ukradeni blago dvema mladima fantoma, ki sta pobegnili. Mustahija so aretirali, toda njegovih sokrivcev še niso mogli najti. Policija sumi, da se je vgnezdila v mestu organizirana družba tatov, ki izvršuje jako predrzne tatvine.

Zopet aretacija v Puju. Na predlog preiskovalnega sodnika okrožnega sodišča v Rovinju so aretirali ravnatelja Hlaccio. Ta aretacija je v zvezi z nerodnostmi v mestnem puljskem gospodarstvu. To je že 19. aretacija v tej zadevi.

Obrtniški svet v trgovskem ministerstvu.

Dne 10. in 11. t. m. se vrši na Dunaju četrti generalno zborovanje obrtniškega sveta. Zborovanju bo

predsedoval Rössler. Zborovanja se udeležita iz Kranjske gg. Leopold Fürsager, trgovec v Radovljici, kot zastopnik trgovske in obrtniške zbornice kranjske, in Engelbert Franchetti, kot zastopnik deželne kranjske zveze obrtnih zadrug. Dnevni red zborovanja je sledeči: 1. Poročilo predsedstva. 2. Predlogi za načrt avstrijskega kazenskega zakonika in glede uveljavljanja zakona. 3. Predlogi za načrt ministrske odredbe glede predpisov v dokazu posebne zmožnosti za posamezne kategorije gostilničarjev in podobnih obrtnih obrtnikov v posameznih mestih. 4. Predlogi za načrt ministerijalne odredbe glede naprave in uporabe acetilinske razsvetljave in glede prometa s karbidom. 5. Predlog k vprašanju glede razdelitve dneva v 24 ur, ki se štejejo od 1 do 24. 6. Predlogi glede vprašanja čekovnega prometa. 7. Predlogi k vprašanju poliglede eventualne izpopolnitve trgovskega zakonika o jamčenju prevzemalca obrti ali trgovine napram upnikom. 8. Predlog k zakonskemu načrtu glede uredbe delavnih razmer v domači obrti za obleko, čevlje in perilo. 9. Predlog glede drugega dela uradnega zaznamka »Codex alimentarius austriacus«. 10. Predlogi glede zakonskega načrta glede pravnega razmerja trgovskih potnikov. 11. Predlog k načrtu ministerijalne odredbe, s katero se v detajlni trgovini prodaja žganih pijač dovoljuje samo proti koncesiji. 12. Predlogi o načrtu ministerijane odredbe, glasom katere se v detajlni trgovini s pivom v steklenicah zahteva koncesija. 13. Resolucija, ki se tiče odkazanja morda nameravanega vladnega predloga glede regulacije delavnega časa itd. v pekarijah, na obrtni svet. 14. Poročila pisarne: a) o mnenju vprašalne pole za enketo glede kartelov od strani prvega oddelka, b) o sklepu najunega predloga glede davčnih olajšav za konsumna društva. 15. Sklep o odkazanju naslednjih predmetov na stalne oddelke: a) načrt ministerijalne odredbe, s katero se izdajo varnostni predpisi za delavce v obrtnih podjetjih pri obratu z brusilnimi kamni, brusilnimi ploščami in ploščami za poliranje; b) vprašanje glede obsega obrtne upravičenosti ključavničarjev napram mizarjem in kovarjem; c) zakonska predloga, ki se tiče obrta zoboteknikov; d) načrt ministerijalne odredbe glede o poslovanju izseljevalnih pisarn v obliki obrta. 16. Sklep o odkazanju po § 11. opravilnika obrtnega sveta pravočasno vloženih predlogih članov.

Dnevne vesti.

Novi častni občani mesta Ljubljane in sicer gospodje Pletersnik, Doberlet in Petričič so se zahvalili v snočni občinski seji za podeljeno častno občanstvo.

Kako upravičuje vlada sankcijo zopetne spremembe občinskega volilnega reda ljubljanskega? Kakor nam poročajo z Dunaja, utemeljuje vlada sankcijo zopetne spremembe občinskega volilnega reda ljubljanskega tako-le: »§ 7. občinskega statuta v svoji sedanjí obliki spravlja v sklad ljubljanski občinski red s splošnim občinskim redom na Kranjskem. Vsled tega se lahko že sedaj smatrajo nedomačinci, ki bivajo izven Ljubljane, za občinske družnike. Na enak način je ta pojem definiran že v raznih drugih avtonomnih mestih, kakor na Dunaju, v Gradcu, Lincu, Krakovu in Lvovu. Predloga, da se ta zakonska novela odkloni, bi ne kazalo ugoditi že z ozirom na predležne prejedice. Ugovori proti besedilu § 7., da bo ta dolžba morda vplivala na deželno-zbornsko volilno pravico v Ljubljani, ne morejo utemeljiti pomislekov proti sankciji, ker imajo nedomačinci že sedaj v vseh drugih mestnih okrajih kranjskih volilno pravico za deželni zbor. Zato ni nobenega vzroka, da bi bili le-ti z ozirom na izvrševanje svojih pravic v neugodnejšem položaju v stolnem mestu, kakor pa v ostalih mestih.« — Kakor je iz navedenega razvidno, je vada naravno povrsno preštudirala novelo o zopetni spremembi ljubljanskega občinskega volilnega reda. Če bi se vlada količkaj uglasila v svar, bi pač morala priti na to, da je med »nedomačinci«, ali kakor jih ona imenuje, »forenses«, v Ljubljani, in onimi na Dunaju, v Gradcu itd. kolosalen razloček. Na Dunaju, v Gradcu in drugod imajo pač nedomačinci volilno pravico za deželni zbor, toda samo tisti, ki plačujejo po cenzu določeni davek. Po pravkar sankcionirani noveli pa bodo v Ljubljani imeli volilno pravico za deželni zbor vsi tisti, ki volijo pri občinskih volitvah v I. in II. razredu. Volilno pravico za deželni zbor bodo torej imeli v Ljubljani celo taki nedomačinci, ki plačujejo samo en vinar davka. A v deželnem volilnem redu še vedno formalno stoji, da imajo volilno pravico za deželni zbor samo tisti, ki plačujejo najmanj 8 kron direktnega cesarskega

ga davka. Seveda na takšna nasprotja vlada ni prišla, ker se ji ni zdelo vredno vprašanje vsaj površno preštudirati, marveč je kar slepo zau-pala vsemu, kar so ji natvezili klerikalci in deželna vlada kranjska.

»Slovenec« in dr. Kramar. V časih, ko se je bila borba v parlamentu za novo državnozbornsko volilno reformo, so bili naši klerikalci polni hvale poslancu dr. Kramaru in »Slovenec« je takrat proslavljaj mladčeskega voditelja kot enega najprosvetlenejših politikov v avstrijskem parlamentu. Takrat je dr. Šusteršič z raznimi fintami in manevri dr. Kramar pridobil za to, da se je izrekel proti temu, da bi kranjska mesta in trgi tudi po novi volilni reformi imela svoje zastopnike-poslance v parlamentu. Kakšno hosano je takrat pel »Slovenec« dr. Kramar, kako je proslavljaj njegovo pravico, dalekovidnost in modrost, da je on kot svobodomislec pustil na cedilu slovenske naprednjake! Isti »Slovenec« pa piše sedaj o dr. Kramaru tako-le: »Dr. K. Kramar! Njegova slava je še večja. Na Dunaju je sicer slovensko delegacijo zmerom v stran potiskal, in kadar je le štutil, da utegne jugoslovanska delegacija priti do vpliva, je začel s svojimi spletkami, ampak on je bil prijatelj Ivana Hribarja in hodil na vseslovenske komerze v velika slovenska mesta in za to naj veliki zaščitnik slovenskega naroda živi!« — Tako pišejo klerikalci sedaj o tistem politiku, katere-mu se imajo edino zahvaljevati, da imajo danes razen ljubljanskega vse državnozbornske mandate v svojih rokah!

Vnebovpioči greh. Iz učiteljskih krogov nam pišejo: Na strani 151. »Srednjega katekizma« beremo pod točko 674. »Kateri so vnebovpioči grehi?« sledeče: Vnebovpioči grehi so: 4. »Delavcem in najemnikom zaslužek zadrževati ali utrgovati.« — In tega vnebovpiočega greha je kriv ves deželni odbor kranjski, ker nikakor ne — bolje menda ne more — izplačati davno že dovoljeno 25% draginsko doklado samskemu učitelstvu na Kranjskem. »Slovenski Učitelj«, glasilo katehetskoo-čiteljske »Slovske Zveze« je pisal, da se nakaže ta doklada že dne 1. maja, a danes imamo 5. junija, doklad pa še nikjer. Ne vemo, s kako zavestjo pristopa svečenik dr. Lampe h Gospodovi mizi vsak dan, ko ga tišči tak greh. — Pa menda vendar ni deležen vsak dan božjega ropa?

Tiskovna tožba proti »Slovencu«. Župan dr. Ivan Tavčar je včeraj vložil tiskovno tožbo proti odgovornemu uredniku »Slovenca« radi znanih napadov na njegovo osebo čast.

Narodno-napredni občinski odborniki v Spodnji Šiški imajo danes zvečer ob 8. v prostorih Čitalnice važen sešatek. — Dolžnost vsakega odbornika je, da se tega sešatka udeleži. — V včerajšnji notici je pomotoma izostalo »Spodnja Šiška«.

Velikanska ljudska veselica v prid Narodnem skladu dne 7. julija bo največja letošnja slovenska prireditve, kakor dokazujejo obširne priprave, ki so vse v najlepšem tiru. Zanimanje zanjo je zlasti po deželi splošno in dannadan prihajajo dopisi, polni navdušenja in odobravanja srečne misli. In kako je v Ljubljani vse živahno pri sejah! Ženski veselčni odbor je neumorno na delu, da pripravi in uredi pravočasno vse potrebno, krepko mu pa pomaga prideleni moški odbor, kjer se istotako vsak odbornik od prvega do zadnjega trudi, da izpolni svojo narodno in strankarsko dolžnost. Čast vsem! Njih vstrajnost in trudoljubnost bo bogato plačana z uspehom veselice, na kar mora delovati pač vsak narodnjak in naprednjak. Pohvalno moramo pri tem omeniti, da so se za sodelovanje oglasili nepoznani, ki tekmujejo v delavnosti. Vendar še pogrešamo med njimi marsikoga, ki bi prav lahko zastavil svoje, ne ravno skromne sile, v prosep omenjene prireditve. Pozivamo jih tem potom, da se odzovejo čim prej, ker pač ne moremo misliti, da bi v kom vladala mlačnost za stvar, o kateri vemo vsi, kako velikega pomena je za nas vse. Vse prijave in priglasit naj se naslovljajo na: **Odbor za prireditve veselice za Narodni sklad v Ljubljani.**

Hujskanje proti udeležbi pri trnovski procesiji. Starši gojenk na mestnem liceu so prišli v naše uredništvo s pritožbo, da hujška licejski katehet proti udeležbi pri trnovski procesiji, češ, da deklicam udeležbe pri tej procesiji ne more priporočati, pač pa odsvetovati. Čudno se nam zdi, da je doslej še dokaj pametni Janko Mlakar tudi že začel med klerikalne hujškatelje. Ali mu ni po volji trnovski župnik, starina Vrhovnik? Povemo gorečemu katehetu, da ni med kranjsko duhovščino od Antona Bonaventure gori pa doli do Janka Mlakarja moža, ki bi bil vreden odvezati jermena na čevlji plemenitemu župniku Vrhovniku. Mestni šolski svet bi pa opozorili, naj bi kate-

hete poučil, da imajo v šolah učiti veronauk, vse drugo pa pustiti pri miru.

Čehi o Slovencih. Praški »Slovanský turista« prinaša v svoji 3. letošnji številki 11 slik o nesreči na Stolu, kjer je našel smrt profesor dr. Cerk, v 4. številki pa beremo simpatično pisan uvodni članek »O Kranjski in njenih naravnih katastrofah«, ki ga krasi deset slik. Kakor se vidi, se bratje Čehi vedno intenzivneje zanimajo za lepote naše domovine, zato jih pa tudi vsako leto več prihaja študirati jih.

Klerikalci in mestna policija. Prejeli smo in priobčujemo: Včerajšnji notici pod gornjim naslovom dostavljamo na podlagi uradnih informacij, da je mestna policija pri Kregarjevem slavlju in prihodu nastopala pravilno ter da je uradno poslovanje zaradi kalenja nočnega miru, ne oziraje se na to, kateri stranki dotičniki pripadajo, tem povodom že v tiru.

Kje je c. kr. okr. glavarstvo? Pišejo nam: Preteklo nedeljo sem se napotil — kakor vsako leto — na Brezje in od tam peš čez Mošnje in Radovljico na Bled. — Na Brezjah je bilo na stotine romarjev, ki so skoro vsi imeli enako pot. — Pot z Brezj na Mošnje je naravnost krasna, a naše začudenje je prešlo v jezo, ko smo prišli do takozvanega »Grabna« v Mošnjah. Preko tega Grabna vodi brv, ki jo je naliv pred dobrim mesecem popolnoma razdeljal. Sedaj je brv za silo — na cigumigu — popravljena, tako, da je prehod naravnost nevaren. — Odločno zahtevamo od c. kr. okr. glavarstva v Radovljici, da zaukaže Mošenjskemu županu, da brv takoj temeljito popravi ali prepove prehod.

Romar. Srnjak na škofovi mizi. Iz Begunj nam poročajo: Dne 2. junija t. l. se je vršila pri nas birma. Naš župnik Jaka — kot velik lovec pred Bogom in ljudmi — je hotel svojega vrhovnega poglavarja na prav lovski način pogostiti. Poleg raznih sladkarij je prišlo na mizo še sledeče: raki iz Šobčevega ribnika, postvri iz domače vode, divji petelin in srnjak v omaki. — Ker je pa po Kranjskem v lovskem zakonu dovoljeno srnjake streljati šele s 1. junijem, smo rado-vodni, kdaj je bil ta srnjak ustreljen, ki je prišel pred škofa. Ker poznamo našega Jakata kot moža, ki se zastopi na dobro »papco« in »pupco«, ne verujemo, da bi napodil srnjaka iz gozda naravnost v ponev. — Kje je zakon?

Dvojna vera. Z Bleda nam pišejo: Kakor je »Slov. Narod« že poročal, je škof demonstrativno odklonil pet botrov naprednjakov, ker se niso mogli izkazati s spovednim listkom župniku Oblaku. — Par dni pred birmo je vprašala znana posestnica V. župnika Oblaka, če ji bo dovolil birmo vezati, ker tudi ona nima spovednega listka. Dobila je odgovor: **Listke zahtevamo le od kmetov!!**

Kinematograf »Ideal«. »Veliki nemiri v Pešči«, najnovejši naraven posnetek predvaja se še danes, jutri in v petek. Razen te slike je posebno zanimiva krasna dijaška humoreska »Dijaški doživljaj« in »Moric hotelski gost«. Cel spored je jako priporočljiv.

V mestni klavnici so zaklali od 19. do 26. maja 70 volov, 8 bikov, 4 krave, 159 prašičev, 213 telet, 17 kostrunov in 132 kozličev. Upeljalo se je 289 kg mesa, 2 zaklana prašiča, 32 zaklanih telet in 49 zaklanih kozličev.

Aretirana vtihotapka. Včeraj dopoldne se je vtihotapila neka ženska v stanovanje železniškega sprevednika Alojzija Božiča v Spodnji Šiški in ukradla na mizi ležečo denarnico, v kateri je bilo okoli 3 K denarja, potem pa pobegnila. Ko je Božič slišal, da so se vrata zaprla je pogledal pri oknu na cesto in zagledal bežečo žensko. Takoj je opazil tatvino, zasledoval neznano žensko ter jo v Lattermannovnem dreveredu dohitel in pokazal stražniku, da jo je aretirat. Aretiranka je postrežnica Marija Bizjan rodno iz Horjul in je bila zaradi tatvine predkaznovana. Bizjanovo, pri kateri so jo večjo vsoto denarja, so izročili sodišču.

Sirov hlapec. Ko je včeraj popoldne stražnik na Dunajski cesti opozoril nekega hlapca, ki je tam vozil z dvovprežnim vozom, na neki nedostatek, se mu ta ni hotel pokoriti, marveč ga je začel zasmehovati, upiti nad njim in ga zmerjati z najgršimi psovskami, tako, da je moral varnostni organ najenergičnejše nastopiti, da je napravljen red. Mož dobi zato svoje plačilo pri pristojni oblasti.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 52 Slovencev, nazaj je prišlo pa 25 Makedoncev in Hrvatov.

Kolo ukradeni je bilo snoči izpred glavne pošte mizarskemu pomočniku Pavlu Igliču. Kojo je trdke

4. 6. 17

Za novej uloge je podal g. Karl Bicher, trgovac iz Trnice, poudarivši svoj
ciljne parole ~ tj. uper, malo zok

4. 6. 17

Delavci g. Bicher - 80 M, 160 H 50 ČG, moraj 120 H + 50. V Heli so p
skupaj 160 35, v Buchs no 25 H

5. 6. 17

Vneboripici gela. In uistefski logor nam pisejo: Na strani 151. "Srednjega
hobotinca" beremo pod točko 614. "Kotni so vneboripici gela?" Vneboripici
gela 15 ! 4. Delavci in najemilom rošni ~~odstopiti~~ rednosti in utopiti
In teq "mohpicipici gela" j. In res drži celotno krovit, ker ni boln
no 6 - bolj menda ne more - izplačati denar v obsegu 25% doživiti
doblado vrnem uistefski na krovit.

Jax», prostega teka, črno pleskano ima tovarniško št. 105.756. Pozor pred nakupom.

Izgubljeni in najdeni. Hlapec Fran Cajhen je izgubil črno vozno koleso. — G. Artur Aumann je izgubil zlata naprsna gumba. — Neka dama je izgubila zlat ščipalnik. — Delavka v tobačni tovarni Marija Purkertova je našla srednjo vsoto denarja, katerega dobi izgubljeni pri najditeljici na Dolenjski cesti št. 24.

Narodna obramba.

I. ljubljanske moške podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda redni občni zbor se bo vršil v sredo, 12. junija t. l. ob 6^{1/2} uri pop. v družbeni pisarni v „Nar. domu“ I. nadstr. običajnim dnevnim redom. K mnogostevilni udeležbi vabi odbor.

Veselica šentpeterskih Ciril-Metodovih podružnic se vrši jutri zvečer v Iliriji. Pridite vsi! Več povejo lepaki.

Gosp. Makso Zaloker je izročil družbi sv. Cirila in Metoda zopet 66 kron od prodanih drož. G. Zaloker je dal Družbi v dobi štirih let lepo vsoto 499 K 50 v od prodanih drož. To trdiko priporočamo kar najtopleje.

Društvena naznanila.

V nedeljo, dne 16. junija t. l. kresna veselica v Hribarjevem gaju.

Og. privatni nastavitelji. Vpolane pole za nabiro podpisov blagovite nemudoma vposlati izpolnjene, na katerokoli podpisano društvo. Najkasneje do petka jutraj. — Združene org. trg. in priv. nastaviteljev.

Odbor „Ljubljanskega šahovskega kluba“ naznanja, da so razun ob ponedeljkih, sredo in sobotah zvečer od sedaj naprej v kavarni pri „Slonu“ igra šah tudi od torkih in petkih od 5 do 5 ure popoldne.

Jutri vsi v Šiško. Kakor znano, priredi šišenski Sokol jutri popoldne ob štirih pri Štepiću javno telovadbo in veselico. Upamo, da bodo Ljubljanka in Ljubljanci v prav obilnem številu prihiteli v Šiško, da pokažejo, da znajo ceniti vrle narodno-napredne bojevnike na predstavi bele Ljubljane.

St. Vid nad Ljubljano! Sokol v St. Vidu priredi v nedeljo 9. junija vrtno veselico z bogatim sporedom na vrtu gostilne pri Slepem Janezu v Zazužah s sodelovanjem domače veteranske godbe. Apelnjemo na občinstvo, da se veselice v čim večjem številu udeležijo ter tako pripomorejo k uspehu. Sokol si je nadel veliko nalogo, da stavi v St. Vidu dom v katerem bo prostora za napredna društva St. Viška, katerih je lepo število. Kdor čuti napredno, pomagaj, da se ta ideja čim prej uresniči. Veselica bi se imela vršiti pretečno nedeljo, a se je morala zaradi slabega vremena preložiti.

Telovadno društvo „Sokol“ v Štepanjvsi je moral vsled slabega vremena preložiti svojo veselico na nedeljo, dne 9. t. m. Ker je naš Sokol še mlad in ima izvajati še težak boj v svoji občini proti sovražnikom, je pač dolžnost vsakega naprednjaka ki ima priložnost, da se udeleži te veselice. Ljubljancje, ki tako radi polet v ljubljansko okolico in podpirajo napredne gostilničarje, naj store svojo dolžnost ter priidejo v nedeljo popoldne ob 3. uri k bratu Ivanu Bricejnu, kjer napravi Sokol svojo veselico. Na sporedu so skupine 17. telovadcev, burka „Mustasti muzikant“, šaljiva loterija, streljanje na dobitke itd. Pričakujemo obilne udeležbe. Na zdar!

Razvite zastave »Sokola« v Borovnici. Ponovno si dovoljujemo opozarjati slavna bratska društva in prijatelje Sokola, da se vrši v nedeljo, dne 9. junija razvite prapora borovniškega Sokola ob pol 3. popoldne pred restavracijo br. Dražerja v Borovnici. Predpriprave k temu redkemu slavlju so v polnem teku. Ker ni Borovnica preveč oddaljena od Ljubljane, upamo da se udeležijo te slavnosti čim največ ljubljancov, saj imajo tudi najlepši izlet za nedeljo, da razvesele svojo družinico, ter se naužijejo svežega zraka in se razvedre. Torej v nedeljo, dne 9. junija vsi v Borovnico!

Prosveta.

Javno predavanje »Akademije« v Novem mestu. »Akademija« priredi v petek, dne 7. t. m. ob 8. zvečer v veliki dvorani Narodnega doma javno predavanje. Predava g. M. Lotrič o temi »Nekaj o češkem pesniku Macharju«. Z ozirom na aktualnost teme se vabi slavno občinstvo k obilni udeležbi. Vstop prost.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča. Tatica iz navade. Dne 15. oktobra 1911 je prestala Marija Fissneider, delavka iz Klausna na Tirol-

skem svojo kazen dve leti težke ječe v Begunjah in vzela sabo 113 K denarja, katerega je v kaznilnici od svojega zaslužka prištedila. Da je obdolženka tujemu imetu res nevarna oseba, kaže dejstvo, da je bila že 12krat radi tatvine predkaznovana. Takoj ko je bila prosta, vrnila se je k svojemu ljubčku Ivanu Šusteršiču, s katerim je že popreje 14 let skupno živela. Stanovala sta pri svakinji obdolženke 4 tedne v Velčah. Mesececa novembra m. l. ji je pa že pokradla razno obleko, srebrno zapestnico, rjuho in nekaj drugih reči. Nato sta se preselila na Selo, kjer je Šusteršič obelil in početkom marca v tukajšnji bolnici umrl. Fissneider je stopila dne 4. decembra 1911 v kemično tovarno v delo, kjer pa je le do 26. februarja t. l. ostala. Ta dan si je pa izprosila dopust za nedoločen čas, a že čez dva dni je bila zasačena pri tatvini. Ta dan je izmaknila Jenkovi natakariji v Bohorčičevi ulici, Ani Perfian 28 K gotovine, Ivani Jenkovi je pa izmaknila 20 K vredni jopič in kozarec. Natakarija, kateri se je vedenje obdolženke sumljivo zdelo, je prišla takoj na sled tatvini, katero je Fissneider v prvem nadstropju izvršila. Tekla je za njo in ji denar odvzela. Izmaknila je pa tatica neki Mariji Ješelnik 20 K vredno boo in jopič, vredno 10 K. Glede vzete boe pa obdolženka taji, da bi bila ona to storila. Kakor prefrigana tatica le tisto obstane, kar se ji neovrgljivo dokaže, vse drugo pa trdovratno taji.

Porotniki so vprašanje glede tatvine iz navade potrdili, nakar je sodišče obtoženko obsodilo v triletno težko ječo.

Trikratna razprava zaradi sleparstva. Karl Ivan Schreiber, 35 let star iz Alberthama na Gor. Avstrijskem. tovarniški uradnik, že kaznovan, je zaradi enega in istega delikta sedel trikrat na zatožni klopi. Prvikrat je sedel dne 31. avgusta m. l. Takrat je trdil, da poverjena vsota ne presega 2000 K, nakar se je razprava odgodila. Po nadaljnjih poizvedbah se je določilo, da porotno sodišče ni kompetentno razpravljati v tej kazenski zadevi. Nato je sledila druga razprava, pri kateri je trdil, da znaša poverjena vsota čez 4000 K in ker se je istinitost te trditve izkazala, se je moral večeraj Schreiber zopet pred porotniki zagovarjati. Schreiber je bil zaposlen v papirnici Lekyham-Josefsta v Vevčah kot opravitelj. Kot tak je sestavljal plačilne listine po imenih delavcev, katere je sestavil na podlagi dnevnih (sihtov). V teh listinah so bili tudi vpisani oboleli delavci, ki so bili zaznamovani s črko „K“, dalje delavci, ki so imeli dopust, kakor tudi čezurno delo. Obdolženec pa je falsificiral plačilne listine na ta način, da je tudi bolnike in take delavce, ki so bili na dopustu vpisaval, kakor tudi čezurno plačila zvišal. Blagajničar mu je na podlagi plačilnih pol mezde izplačal, katere je delavcem vročil, prebitek pa je porabil Schreiber zase. To je delal obtoženec poldrugo leto, in je oškodoval papirnico za 2406 K 44 v ozorima 3 K 18 v. Da se ni uvedla z novo naredbo drugačna sestava plačilnih listin, gotovo bi ne prišli na sled temu sleparju, a ta naredba mu ni le poti zaprla, marveč dala povod do razkritja.

Obdolženec svoje dejanja priznava. Njegov bivši predstojnik ga je skušal rešiti s tem, da je izjavil, da je bil obdolženec jako spreten uradnik, kar se kaže sedaj, da morejo njegov posel trije uradniki opravljati.

Porotniki so spoznali obdolženca za krivega hudodejstva goljufije, nakar eg je sodišče obsodilo na 18 mesecev težke ječe.

Razne stvari.

*** Vlom v vseučilišče.** Iz Inomosta poročajo: Danes ponoči so neznan zlikovci vlomili v vseučiliško poslopje ter oropali pisarno.

*** Lahkomišelnost mesarja.** Iz Opave poročajo: V vasi Hai je prodal mesar Bilowski meso krave, ki je dobila več injekcij. Ker so zavžili to meso, je zbolelo 70 oseb. Kmetovalca Jožef in Anton Sležak kakor tudi dva otroka sta umrla vsled zastrupljenja. Mesarja so zaprli.

*** Revolverski napad v sodni dvorani.** Iz Pariza poročajo: V Oyonnaxu je vdril neki delavec z imenom Conte med razpravo v sodno dvorano ter zahteval od mirovnega sodnika, naj mu takoj izroči neki akt. Ko mu tega niso hoteli dati, je potegnil revolver, ustrelil sodnega zapisničarja ter ranil sodnika. Morlica so prijeli.

*** Stavke.** Iz Londona poročajo, da se je stavka pravzaprav ponesrečila. Pristaniščna oblast je postavila 5000 novih delavcev. — Iz Newyorka poročajo: Stavka natakarijev se vedno bolj širi. Newyorški hoteli so angažirali dijake kot natakarije. Z vseučilišča Columbia so angažirali za Vanderbilt-hotel petdeset medicincev, z medicinske visoke šole v Bellevue pa večje število dijakov za hotel „Astoria“. Petdeset stavkujočih natakarijev je hotelo

demolirati neki hotel. Policisti so streljali na stavkujoče. Med gosti je nastala velika panika.

Zveza slov. odvetnikov v Ljubljani

ima svoj

občni zbor

dne 15. junija 1912 ob 6. zvečer v mestni posvetovalnici v Ljubljani z naslednjim dnevnim redom:

- 1) poročilo o društvenem delovanju v preteklem letu,
- 2) poročilo blagajnika,
- 3) poročilo o justičnih razmerah v posameznih deželah,
- 4) volitev odbora: predsednika, 8 odbornikov in 12 preglednikov,
- 5) slučajnosti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Obč. volitve na Rakeku.

Rakek, 5. junija. Pri občinskih volitvah za občino Rakek, katere so se vršile dne 3. t. m. zmagala je napredna stranka združena s socialisti, s sledečim vspehom: I. razred: napred.-soc. stranka 4, klerikalci 2 odbornika, II. razred: napred.-soc. stranka 3, klerikalci 3 odbornike, III. razred: napred.-soc. stranka 5, klerikalci 1 odbornika. Podobne: napred.-soc. stranka 1, klerikalci 1 odbornika. Izmed namestnikov napredna.-soc. stranka 8, klerikalci 3 odbornike, torej napred.-soc. stranka 13, klerikalna 7 odbornikov, kar znači skoraj dv tretjinsko večino napredne stranke, kar je pri sedanjih razmerah in pri nečudenem terorizmu, s katerim je delovala klerikalna stranka in agitaciji ki so jo uganjali noč in dan v družbi s cerkniškimi kaplani, z obč. tajnikom in županom vred, doseglja dosti poveljnih uspehov. Boj je bil hud in živahen ter je trajal volitev od 9. zjutraj do 6. zvečer nepretrgoma. Skrutinji trajal je potem do polnoči in od zjutraj pa do popoldne naslednji dan. Župan sestavil je volilno komisijo izvzemši 1 zastopnika soc. dem. stranke samo iz lastnih pristavcev. Izmed 562 volilcev volilo je 526. Klerikalci so napekli vse mogoče strune, da bi vrgli združeno napredno stranko ter poskusili vse mogoče mahinacije. Veliko legitimacij in glasovnic so razposlali prepozno nalašč naprednim volilcem, da niso mogli voliti. Pripeljali so tudi par bolnih k volitvi, — a vse skupaj jim proti navdušenju in zavednim volilcem ni nič pomagalo.

Skopost finančnega ministra napram narodni pesmi.

Dunaj, 5. junija. Odposlanstvo pododseka ministerjalnega podjetja za gojitev narodne pesmi in sicer vladni svetnik Pommer in univerzitetna profesorja Much in dr. Rešetar, se je večeraj zglasilo v spremstvu poslancev Hofmanna, Wastiana in Okuniewskega pri finančnem ministru, s prošnjo, da bi nakazal večjo vsoto za objavljanje narodnih pesmi. Odposlanci so poudarjali, da je prvi del, ki vsebuje Kočevje že tatisnjen, v tisku je tudi že zvezek štajerskih narodnih pesmi z motivi za narodne plese in da je delo, ki vsebuje češke narodne pesmi na Moravskem tudi že veliko napredovalo. Akademija za glasbo je stavila v proračun za to 50.000 kron, toda dovoljenih je bilo samo 10.000 kron. Stroški za ta dela so narasla dotedaj na 150.000 kron, in se bode moralo delo ustaviti, če ne dobi podjetje takoj večje podpore. Finančni minister Zaleski je na to odgovoril odposlancem, da je kot vnuk prvega nabiratelja slovanskih narodnih pesmi zelo dovteten za to stvar, toda opozarjal je odposlance na velike finančne težkoče in pri pomnil poslancu Okuniewskemu, da je ta sam staval predlog proti preko-račenju proračuna. Okuniewski je nato omenil, da ta predlog še ni sprejet. Finančni minister je na to opozoril odposlance na parlamentarne težkoče glede finančnih vprašanj in glede stališča Rusinov. Na to mu je Okuniewski odgovoril: Danes še ne poženemo parlamenta v zrak. Na to je finančni minister obljubil, da se bo potrudil, doseči kolikor bo mogel v prid temu vprašanju.

Pomorski odsek.

Dunaj, 5. junija. Pomorski odsek je sprejel vladno predlogo glede razširjenja zavarovanja pomorščakov proti nezgodam, in zaradi uvedbe bolniškega zavarovanja. Za referenta sta bila izvoljena poslanca Rybař in Pittoni.

Lex Falkenhayn na Ogrskem.

Budimpešta, 5. junija. Poslanca Csuhu, ki so ga z drugimi poslanci vred odpeljali stražniki iz zbornice so na cesti aretirali. Ko je namreč Csuhu prišel s stražnikom na cesto je priložil Csuhu stražniku zavihan.

Budimpešta, 5. junija. Ko je policija odvedla 35 opozicijskih poslancev, so zapustili ostali poslanci zbornico ter izjavili, da se razprav več ne udeležijo, ker je zbornica oskrnjena. Vladna večina je nato sprejela v tretjem branju honvedsko predlogo in zakonsko predlogo o vojaškem kazenskem procesu. S tem je debata o brambni reformi v ogrski zbornici zaključena. Danes popoldne se začne debata o tretjem madžarskem vseučilišču.

Budimpešta, 5. junija. V vsej javnosti vlada velikansko začudenje nad taktiko opozicije, ker je vedno bolj jasno, da je bila opozicija premagana, ker je hotela biti premagana. Večina opozicijskih poslancev je bila namreč od Tisze in Lukacsza podkupljena.

Dunaj, 5. junija. Češki socialni demokratični poslanci so vložili interpelacijo na vlado, da se izjavi o svojem mnenju glede večerajšnjih dogodkov v ogrskem državnem zboru. Vprašajo pri tem ali smatra avstrijska vlada brambno predlogo v ogrski zbornici za ustavno rešeno. Interpelanti zahtevajo, da se avstrijska vlada ostro postavi proti zlorabi skupne armade v protijudske svrhe.

Dunaj, 5. junija. Poslanca Breiter in Rusin sta izrekla brzojavno Justhu ogorčenje nad nasilstvi Tisze napram ogrskemu parlamentu in ljudstvu.

Velikansko razburjenje v Budimpešti.

Budimpešta, 5. junija. Noč je potekla mirno, vendar da vlada v cellem mestu

mirlično navdušenje.

V ranih urah je policija in orožništvo zasedlo vse ulice, katere vodijo k parlamentu.

Cela armada

vojaštva je na ulicah. V mestu je pripravljenih 47 stotnih infanterije, osem eskadronov in 900 orožnikov na konjih, tedaj okrog 6000 vojakov, redarjev in orožnikov. Pred parlamentom straži infanterija, kavalerija, pi-jonirji, orožniki in policija. Vse bližnje kavarne in restavracije so vojaško zasedene. V zunanjih okrajih patrolirajo močne orožniške patrulje. **Parlament je popolnoma cerniran.**

Ob 9. so se zbrali opozicijski poslanci in korporativno odkorakali v parlament.

Pridružil se jim je tudi poslanec Kovács, ki je bil, kakor znano, izključen iz 30. sej. Dvorana je nabito polna.

Predsednik grof Tisza se je pripeljal s svojo ženo, eskortiran od detektivov in policije pred parlament. Ko je vstopil v dvorano, ga je sprejel nepopisen tumult. Opozicijski drve proti predsedniški tribuni, mu žugajo in ga psujejo z najhujšimi psov-kami. Ministrski predsednik si piše na list imena poslancev, ki ga napadajo. Ministrski predsednik je bled in včasih ga strese groza. Vrišč in razbijanje v parlamentu je nepopisen, slišati je kravale celo na cesti. Mnogo klopi poslancev je demoliranih. Med velikanskim krikom suspendirala Tisza sejo, nato se prikaže na vratih policijski komisar Pavlik s 100 možmi policije, ki obklopijo opozicijske poslance ter izberejo izmed njih

39 poslancev in jih z brahijalno silo iztirajo iz zbornice.

Razburjenje naraste še hujše. V zbornici se razvije skoro pretep med policijo in poslanci.

Budimpešta, 5. junija. Pred današnjo sejo je imunitetni odsek izključil Justha za 15 sej, tri druge poslance, med njim Pollonyja, za deset sej. Drugi poslanci morajo prositi parlament za odpuščanje.

Žena v deželnozborski ožji volitvi.

Mladá Boleslav, 5. junija. Pri večerajšnjih nadomestnih volitvah za deželni zbor je dobila kandidatka meščanskih Čehov, ga. Kunčička 840 glasov, med tem ko je dobil neodvisni mladočeški kandidat Mataušek samo 769 glasov. Kandidatka čeških socialnih demokratov je dobila nad 400 glasov. Ga. Kunčička pride tedaj v ožjo volitev z Matauškom.

Volilni nemiri v Belgiji.

Bruselj, 5. junija. Položaj v celi Belgiji, posebno pa v francoskih provincah je skrajno opasen. V francoskih provincah prevladuje revolucionarno gibanje in to ne samo med delavstvom, marveč tudi med naprednim meščanstvom. V Bruslju se je pripetilo večeraj in snoči po več krajih, da je napadla množica policije in orožništvo. Prišlo je na več krajih do krvavih spopadov. Množica je napadla tudi več samostanov, ki jih mora stražiti vojaštvo.

Turčija.

Solun, 5. junija. Said beg je bil izvoljen v Smirni za predsednika mladoturške stranke.

Frankfurt a. M., 5. junija. Kakor poročila »Frankfurter Zeitung«, je dovolila turška tobačna režija finančnemu ministru predum 200.000 funtov.

Požar v Carigradu.

Carigrad, 5. junija. Uradno še ni konstatirano, koliko hiš je pri zadnjem požaru zgorelo, baje jih je bilo čez 2300. Čez 15.000 ljudi je brez strehe. Policija je zaprla več roparjev, ki so ropali po okolici.

Carigrad, 5. junija. Uradno policijsko poročilo poroča, da je zgorelo 112 hiš, 119 trgovin, tri mošeje, 6 šol, ena teološka visoka šola, dvoje kopalniš in en mohamedanski samostan. Škode je nad 12 milijonov kron.

Demisija portugalskega kabineta.

Lizbona, 5. junija. Celokupni portugalski kabinet je demisioniral.

Stavke.

Madrid, 5. junija. V Almeriji je izbruhnila generalna stavka. V Ovi-jedu je prišlo do krvavih bojev. Ena oseba je bila usmrčena. Sedaj stavka 15.000 delavcev. Danes se jim pridružijo tudi delavci v rudokopih v Asturiji.

Maroko.

Pariz, 5. junija. Agence Havas poroča iz Feza: Glasom zadnjih poročil je sovražnik popolnoma razkropljen ter je imel najmanj 600 mrtvih.

Italijansko-turška vojna.

Dunaj, 5. junija. »Neue Wiener Tagblatt« poroča iz Carigrada, da je Turčija ukrenila velike vojne priprave zaradi postopanja laškega bro-dovja pred otokoma Samosom in Smyrno, in da bo Turčija na vsak način skušala obvarovati ti dve mesti. Diplomatski krogi so uverjeni, da nastop laškega brodovja nikakor ne opravičuje trditve, da nameravajo Italijani otok Samos napasti. Italijanska akcija je imela samo namen preprečiti uvoz čet in orožja na otok in preprečiti kontrabando. Želje grškega prebivalstva onih otokov, ki so jih zasedli Italijani, da bi postali ti otoki avtonomni, so neizvedljive, ker bi se s tem spremenil status quo turške posesti v Evropi, česar pa Italija tudi sama ne želi.

Atene, 5. junija. Na otoku Samosu vlada popoln mir. Iz samostana na hribu Mavrana je pregnala četa turških vojakov, in sicer 600, tamšnje menihe in se naselila v samostanu. S sabo so pripeljali Turki tudi dva velika topova. V ponedeljek je imela zbornica poslancev samoških, ki šteje 97 članov, izredno sejo, v kateri so poslanci sklenili poslati velesilam, zaščitnicam otoka, in sicer Rusiji, Franciji in Italiji, spomenico, v kateri zatrjuje, da turška vlada nima pravice nameščati na otoku svojih posadk in da tudi ne sme obesati svojih zastav. Zahtevajo torej, da turška posadka takoj odide z otoka. Knez Begeris je dobil z ozirom na to spomenico poročilo od turške vlade, da bo posadka v kratkem odšla, in da ostane na otoku samo 50 turških vojakov.

Carigrad, 5. junija. Vali iz Smirne poroča, da so izpustili Italijani vse težke zločince iz ječ in jih izkrcali pri Marmarisu. Turkom se je posrečilo vse zločince vjeti.

Gospodarstvo.

— C. kr. priv. splošna prometna Banka, podružnica Ljubljana, preje I. C. Mayer. Stanje denarnih vlog 31. maja 1912: K 74.144.050.

V soboto, dne 22. junija

velika Sokolova

kresna veselica na dirkališču.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali:

Za Ciril - Metodovo društvo rod-bina Zupančičeva iz Rateč na Gorenjskem 10 K, mesto venca na krsto gospici Ivanki Jalenovi; Ciril Vizjak, učitelj v Loškem potoku pri Rakeku 21 K, nabrano ob godovanju g. nadučitelja Ferdo Wigela in g. Anton Kuhar, učitelj v Trbovljah 5 K, nabralo »Pevsko in tamburaško društvo Zvon« v Trbovljah za Ostenkom na izletu. Moto: Skatljio »Südmark« užigalic razstrelili!

Zbrali 5 K in jih naši C. M. družbi podarili! Skupaj 36 kron. — Živeli nabiralci in darovalci!

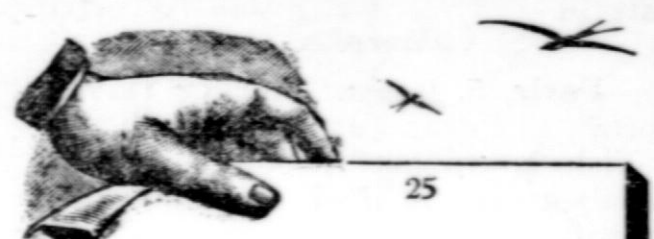
Današnji list obsega 10 strani.

Indajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pastoslemšek. Lastnina in tisk »Narodno tiskarno«.

Arstirjska specialiteta. Na želodcu bolehalo ljudem priporočati je porabo pristnega „Molovega Seiditz-praska“, ki je prekušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepi in ter pospešilo na prebavljanje in sicer z rastjočim vspehom. Skatljica 2 K. Po postnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom.

Nahod je majhno zlo,

ako ga primerjamo s sitnostmi, ki jih občuti človek ob resni prehlaji, kar se pri avtomobilski vožnji vedno lahko pripeti. Zato bi vselej morali imeti seboj skatljico Fayerih pristnih sodenskih mineralnih pastil, ako se napravljamo na vožnjo z avtomobilom. Pastilje delajo sluznice voljne, varujejo pred prehlaji in zabranjujejo proti silni nevarnosti, ki jo povzroča prah. Dobivajo se po vseh lekarnah, drogerijah itd. za K 1-25 štati.

Priporočamo

manufakturno trgovino

J. Ciuha

Stari trg št. 1

Pod Trančo.

Kdor svoj želodec ljubi,
ne pije drugega, kakor
želodčni liker

Najboljši želodčni liker!

Sladki in grenki.

Pristni „FLORIAN“ ne slabi in ne omami,
ampak daje moč in veselje do dela!

Naslov za naročila: „FLORIAN“ Ljubljana.

Postavno varovano.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 4. junija 1912.

Termin.

Pšenica za oktober 1912. . . za 50 kg 11-50
Rž za oktober 1912 . . . za 50 kg 9-54
Oves za oktober 1912 . . . za 50 kg 9-15
Koruzna za julij 1912 . . . za 50 kg 8-70
Koruzna za avgust 1912 . . . za 50 kg 8-79

Alojzija Jerše, nadučit. vdova,
naznanja žalostnim srcem v imenu
svojem, svoje vnukinje in svojih
otrok, vsem svojim sorodnikom, pri-
jateljem in znancom tužno vest, o
briski izgubi naše priljubljene hčerke,
oziroma matere, sestre, svakinje in
tete, gospe

Viktorije Kmet roj. Jerše

ki je danes ob 12. uri popoldne po
dolgi in zelo mučni bolezni, pre-
videna s svetimi zakramenti v 29. letu
svoje starosti blaženo v Gospodu
zaspala.

Pogreb predrage rajnice bo v
petek 7. junija ob 5. uri popoldne iz
hiše žalosti Prisojna ulica št. 5, na
pokopališče k sv. Križu.

Pokojnico priporočamo v blag
spomin!

LJUBLJANA, dne 5. junija 1912.

Mesto posebnega obvestila.

LIPIK
Slavonija

PATVE VASTE ZANESLJIVO ZDRAVI:
ZDRAVILIŠČE

Alkalično-
muriatni
topli vreci.
Radioaktivni!

Revmatizem, ischias, motenje presnav-
ljanja, diabetes, konstitucijske bolezni,
„otroške bolezni, kostne bolezni in“
„eksudata.“
64° C. Poletno in zimsko zdravljenje.
Na željo prospekti zastoj.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na
doživetje in smrt z manjšajočimi se
101

„SLAVIJA“

.. - . vzajemno zavarovalna banka v Pragi. - . - .

Rezervni fond K 53.758.285-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 115.390.603-61.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje
cigar pisarne so v
lastni bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podporo v narodne in občniskoristne
namene.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 30-76 mm

Junija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
4.	2. pop.	733-1	20-4	sr. jug	pol oblak.
5.	9. zv.	734-3	13-3	sl. jz.ah.	jasno
6.	7. zj.	734-7	13-5	sl. svzh.	„

Srednja večerajšnja temperatura 15-6°, norm. 16-4°. Padavina v 24 urah 0-0 mm

Proda se gostilna

s hlevom, vrtom in poljubno velikim
zemljiščem. **Zaloga piva.** 1 1/2 ure od
Ljubljane ob okrajni cesti. Več pove g.
Fr. Bizjan, posestnik v Sp. Šiški 252.

Zadruga mizarjev

Ljubljana, Sp. Šiška, Vič in Moste,
naznanja svojim članom in nečlanom,
da se vrši

preizkušnja

za mizarске pomočnike,

v četrtek, 20. junija 1912 v c. kr.
državni obrtni šoli v Ljubljani.

Vsi mizarški vajenci, kateri se hočejo
preizkušnje udeležiti, naj se najkasneje
do 17. junija

zglasijo pri podpisnem načelniku.
2025 **Fr. Burger**, t. č. načelnik.

Slavn. občinstvu se vlijudno naznanja,
da se priredi danes

in vsako sredo pri lepem vremenu

koncert

„Slovenske Filharmonije“
v hotelu Lloyd.

Začetek ob 8. zvečer. — Vstopnina 40 vin.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

Tausas Karel, hotelir.

Vila

1998

Išče se zmožen eksporter za
brinje

2036

Podatki, koliko se na leto lahko do-
bavi ter cene pod šifro „Dc 2358 G“
na Haasenstejn & Vogler, St. Gallen, Švica.

Najboljša in najzdravejša

barva

za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje
svim in pordečelim lasem njih prvotno
naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla,
rjava, temnorjava in črna v steklenicah
z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Poulične šminke in puder najfineje
po zmernih cenah.

Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las

deluje najboljšje priznana

Tanno-chinin tinktura

za lase

katera okropčuje lasišče, odstranjuje
luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodilom 1 krono.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot
dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mlj, medicinal. vin, specializir-
tet, najfinjših parfumov, kirurških
obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Rosljova cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega

jubil. mostu.

17

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi

člani bolnišniških blaginjske župnice,

c. kr. tobačne tovarne in okr. bolnišniške

blaginjske v Ljubljani.

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejemajo ali pa
stavijo s stalno plačo za prodajanje do-
voljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod
„Merkur“, Brno, Neugasse 20. 1946

Kovaškega vajenca

ne izpod 14 let, ki mora obiskovati stro-
kovno šolo. se sprejme pri g.
Josip Vigele, kovaški mojster v
Perovi pri Beljaku. 1034

Dva spretna

ključarska pomočnika

sprejme takoj

Ivan Triller na Bledu.

2039

Kolo

moško, prosti tek, novo,
14 dni rabljeno,
se 50 K pod nakupno ceno proda.
I. Petrič, Dvorni nasip 11, Tonhalle.

Kolarski vajenec

ne pod 14 let, ki mora obiskovati strokovno šolo

se sprejme

pri g. Antonu Tresnik Beljak, Tiroler-
strasse šte. 26. 2033

Večja restavracija

se odda na račun.

Poizve se v posredovalnici No-
votny, Ljubljana, Dunajska c. 14.

:: Nande Marolt ::

suplent na c. kr. nemški trg. akademiji

Greta Smutkova

zaročena

Brno, dne 26. majnika 1912.

2041

VARAŽDINSKE TOPLICE (Hrvaško)

Žvepleno zdravilno kopališče

Nov, zdravilski hotel z električno razsvetljavo.

Staroslavne radiativne žveplene toplice plus 58° C pri-
poročljivo proti

protinu, revmi, ischias i. t. d.

Pitno zdravljenje pri trdovratnih boleznih v vratu, jabolku, preši,
na ledicah, v želodcu in črevesih.

Električ. masaža, lužne, oglikovikislinske in solne kopeli.

Vse leto odprto. Prekrasna okolica. Vojakova godba.

Toplički zdravnik dr. J. Leobert. Prospekti zastoj.

Razglas.

V svrhu

novoizmerjenja katastralne občine Mesto Idrija

je pričel izvrševati triangulacijska in poligonacijska dela c. kr. višji evidenčni
zemljemerec g. Fran Praxmeier.

To se javno naznanja s pozivom, da idrijsko prebivalstvo kar najbolj
podpira imenovanega uradnika pri tem delu, ki bo v veliko korist zemljiščnih
posestnikov samih. Postavljeni signali, količki in sicer markacijska znamenja se
morajo brezpogojno obvarovati nedotaknjena. Kdor bi proti temu ravnal, bo
strogo kaznovan.

Mestno županstvo v Idriji,

dne 30. maja 1912.

Župan: **Ivan Strauss** l. r.

Razpis.

2040

Pri Mestni hranilnici ljubljanski se razpisuje mesto

stalnega pisarničnega ravnatelja

s temeljno plačo letnih 7200 K s pravico do petih štiriletnic po 1000 K in s
stanarino letnih 1200 K.

Prošnjiki za to mesto morajo biti absolvirani juristi in morajo izkazati
večletno juridično prakso. Oni, ki bode imenovan, se bode moral na svoje
troške vezati deset mesecev v večji hranilnici, oziroma banki; ako še ne bode
izurjen v zemljeknjižnem poslovanju, se bode tudi na svoje troške moral tri
mesece vezati v kaki notarski ali odvetniški pisarni.

S potrebnimi dokazili o študijah, praksi, starosti, domovinstvu, zdravju
in znanju jezikov opremljene prošnje je pri podpisnem ravnateljstvu vlagati

do 1. julija t. l.

V Ljubljani, dne 4. junija 1912.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

Zahvala.

Za neštete dokaze sočutja ob nenadomestni izgubi iskreno
ljubljenega nepozabne hčerke, sestre, gospice

2037

Ivanke Jalenove

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom svojo najiskre-
nejšo zahvalo.

Posebno se zahvaljujemo g. dr. Tičarju za izredno požrtvovalno
ljubeznjivost, s katero je lajšal preblagi pokojnici muke poslednjih
dni, nudeč ji vse utehe zdravniške vede. Zahvaljujemo se prečastitemu
g. župniku Lavtičarju za vso tolažbo in spremstvo, kakor tudi so-
sednim gg. župnikom. Dalje se zahvaljujemo častiti usmiljeni sestri
Josipini Lavrič, za nje vdano postrežbo. Zahvaljujemo se darovalcem
krasnih vencev in šopkov in vsem onim, ki so nam bili karkoli v teh
težkih dneh v pomoč. Imenoma se zahvaljujemo za častito spremstvo
prebl. gg. c. kr. sodnemu svetniku Peterlinu, notarju Klandru, vsem
cenj. gospem in gospodičinam, vrlim kranjskogorskim pevcom pod
vodstvom g. Bezeke za ganljive žalostinke, vodstvu tukajšnje ljudske
šole kakor tudi požarni brambi in veterancem, rateškim dekletom v
narodnih nošah kot nositeljicam vencev in vsem drugim udeležiteljem,
ki so sledili preblagi rajni na njeni poslednji poti.

V RATEČAH, 4. junija 1912.

Zahvalni ostali.

Tople in lužne kopeli kopališče Stubica

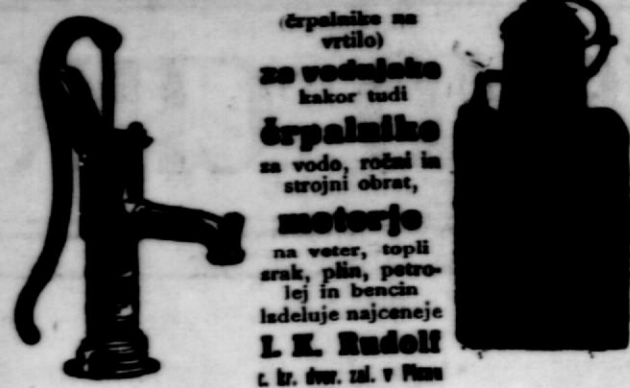
na Hrvaškem.

Postaja Zabok in postajališče ::
Zagorjanske žel. kopališče Stubica
Sezija od 1. maja do 30. okt.

Topli vrelci 53° C toplote in lužne kopeli so pripravne posebej za zdravljenje reumatizma, revmatizma, lumbago, dalje štetih bolezni, kožnih bolezni, prebostov, živčnih bolezni, kožnih bolezni, prebostov. Najbolja poraba vrelišča mahovja, enakega onemu v Francovih varih. Kopališki zdravnik. Zdravilišča goda. Prekosen gostni park, najlepša okolica. Najcenejša breskovna renca, prav dobra prehrana in stanovanje. ::
Radloaktiviteta.

Soba od K 1. naprej. — Pojasnila in prospekte daje uprava kopališča Stubica na Hrvaškem. Pošta Zabok. Brošurna postaja Stubica. — Postaja za interurbani telefon. Avtomobilna zveza pri vlakih ob 8. uri 53 m. dopoldne na postaji Zabok; 12 uri 21 m. in 6. uri 6. minut popoldne na postaji Stubice Toplice. 1778

Vodne elevatorje

(črpalnice na vrtilu)
za vodo, za
črpalnice
na vodo, ročni in
strojni obrat,
motorje
na vodo, topli
rak, plin, petro-
lej in bencin
izdeluje najceneje
L. K. Rudolf
c. br. 400. tel. v Ptuju

Vedno krasne novosti, dobro blago

in po že znane najnižjih cenah dobite

v modni trgovini Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, I. kako-
vosti; moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših
moških klobukov, slamnikov in čepic, dalje čepic za dame, deklice itd.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznena sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

Pod Trančo. 48

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje šopkov, vencev, trakov itd.

Okusno delo in zmerne cene

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Na debele in drobne
po nizkih cenah priporočam svojo
bogato založeno 27

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kra-
marskim blagom in pleteninami.

354 **Devocionalije**

in vse vrste blago za božja pota.

Tvorniška zaloga kranjskih glavnikov.

Anton Škof

Ernest Jevnikarjev naslednik

Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg št. 5

priporoča svojo ogromno zalogo poletnih oblek
za gospode, dame, dečke, deklice in otroke po
zelo reducirani ceni.

Panama klobuki od 6 K naprej.

Boljše dekle

se takoj išče 2016

k dvema 3—4 letnima dečkoma.

Opravljati bi morala lažja domača dela.

Mesto je trajno. — Naslov:

Milan Ivković, knjižarnica, Novi

Sad (Ujvidék), Ogrsko. ::

Prodaja voz.

Nov landauer, samo 6krat voženo

in njim ter kočija se prodasta, ker se

opusti hlev. 1960

Ed. Suppanz, Pristova, Sp. Stajersko.

Kontoristinja

vajena strojepisja, se sprejme.

Gospice, ki bi z veseljem v potrebi pri

gospodinjstvu in v trgovini mešanega

blaga sodelovale, imajo prednost. —

V ponudbah naj se stavijo zahtevki,

ter istim tudi spričevala prilože. 1938

Naslov pove upravništvo »Sl. Naroda«.

Močni salon.

Časlitim damam priporoča

klobuke

le najfinejšega okusa

Ida Škof-Vaneh

26 God Trančo.

Šatni klobuki vedno pri-

pravljani. Jaho tudi venci

o trakov in razne cvetlice

.. doma izdelane. ::

V nobeni škodelici ne sme manjkati

pravi : Franckov : kavini pridelek,

on daje kavi slast, moč in lepo barvo. —

708—II.

Kakovost vsebuje: izdatnost, okusnost in nizko ceno.

:: Tovarna v Zagrebu. ::

MESTNA HRANILNICA

LJUBLJANSKA

v Ljubljani :: v lastni hiši :: Prešernova ulica št. 3

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1911, 614.5 milijonov kron

Stanje hranilnih vlog:
nad 42 milijonov kron

Rezervni zaklad:
nad 1.300.000 kron

Sprejema vloge vsak delavnik. Sprejema
tudi vložne knjižice drugih denarnih za-
vedov. Obrestuje po

4 1/4 %

brez odbitka. Za vloge jamči rezervni zaklad
hranilnice in mestna občina ljubljanska z
vso davčno močjo. Poslovanje nakazuje

c. kr. deželna vlada.

Izključena je vsaka špekulacija in izguba
vložnega denarja.

Poseja na zemljišča in poslepa proti 5 %
obrestim in najmanj 1/4 % amortizacije. Za
varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Poseja tudi na menice in vrednostne
papirje.

Blagajničarka

se takoj sprejme

v kavarno proti kavciji 200 K. — Kje,
pove upravništvo »Slov. Naroda«. 2022

Vino, jabolčnik

droženka } šele zdaj žgana
slivovka }

prodaja

Jvan Malus na Bizeljskem.

Cene primeroma nizke, ker so vina izborna.

Pritlični prostori in stanovanje

V hiši v Židovski stezi št. 4 se
s prvim avgustom oddajo

za izvrševanje kavarniške, gostilniške
ali kake druge obrti pripravi pritlični
prostori z obseznimi kletmi in stano-
vanjem v prvem nadstropju s pritlikli-
nami vred. — Ta hiša se tudi pod
ugodnimi pogoji proda. — Vprašanja na:

gosp. Leon Levicki, Gorupova
ulica št. 4, I. nadstropje. 1956

Varstvena znamka:
Sidro. 3329

Siniment. Capsici comp.
Nadomestilo za

PAIN-EXPELLER s sidrom

priznana izborna, bolečine tolaže in
odvajalo mazilo ob prehladu itd. po
80 h, K 1.40 in 2.— se dobiva v vseh
ekarnah. Pri nakupu tega splošno
riljubljenega domačega zdravila
naj se jemljejo le originalne stekle-
nice v škatljicah z našo varstveno
znamko »sidrom«, potem je vsakdo
prepričan, da je dobil originalni
izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna
pri »Zlatem levu«
v Pragi, Eliščina 5. 5. nov.

:: TEHNIČNI BIRO IN STAVBNO PODJETJE ::

Resljeva cesta št. 26 (poleg plinarne)

IZDELUJE:

Resljeva cesta št. 26 (poleg plinarne)

Beton * železobeton
* mostove * strope *
dvorane * zazidke
:::: turbin. ::::

Strokovna izvršitev
vseh vrst načrtov *
prevzetje zgradb *
: tehnična mnenja.

Vodovodi * elek-
trične centrale * tur-
bine * mlini * žage *
:::: opekarne in ::::

moderne apnenice.
* * *
Obisk strokovnih
inženirjev na željo.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Kupi se takoj pes

sobni varuh.

Pogoji se izvedo pri g. Fr. Čudnu
v Prešernovi ulici. 2030

Tapetnik

Dragotin Puc

Ljubljana, Marije Terezije cesta šte. 16
na dvorišču, levo 3856

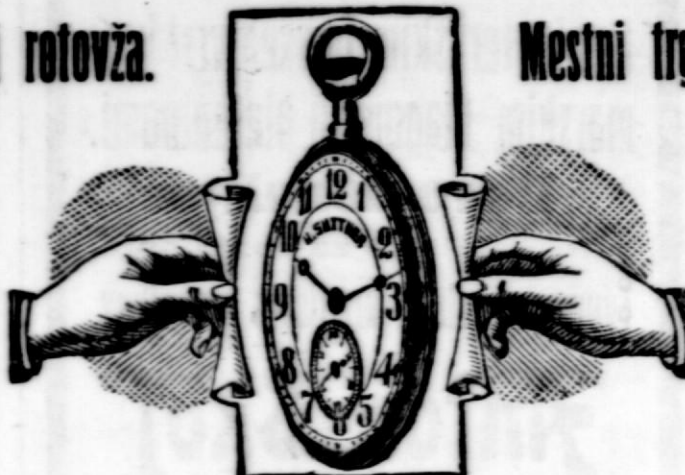
se priporoča za vsa v to stroko spada-
joča dela. Velika izber zgotovljenih

divanov
otomanov in modrocev.

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine H. Suttner, Ljubljana.

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Nudim svojo veliko
izbiro draguljev,
zlatnine, srebrnine
in vseh v stroko spa-
dajočih predmetov.

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Cene brez konku-
rence. P. n. odje-
malcem se priporo-
čam za vsa zadevna
naročila.

Hiša

z gostilno in preno-
čiščem (12 postelj)
lepim vrtom itd. na
prometnem mestu
Ljubljani se zaradi
odhoda
ceno prodaja
Tako je plačati samo
polovico. Ponudbe po
»Lepa bodočnost«
uprav. »Slov. Nar.« 199

Pristno brnsko blago.

Spomladanska in poletna sezija 1912.

En kupon 3'10 m dolg za	1 kupon 7 kron
kompletno moško obleko	1 kupon 10 kron
(suknja, hlače, in	1 kupon 15 kron
telovnik) stane samo	1 kupon 17 kron
	1 kupon 20 kron

Kupon za črno salonsko sukno 20 K, dalje blago
za površnike avistovski loden, svilnate kamgarne
itd. razpoložljive po trgovskih cenah za solidno in
realno dobro znana tvorniška zaloga sukna

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci gratis in franko.

Prednosti, ki jih imajo privatni odjemalci, ako
blago naročajo naravnost pri firmi Siegel-Imhof
na kraju tvornice, so velike. Stalne najnižje cene.
Velika izbira. Tudi najmanjša naročila se izvrše s
popolnoma svežim blagom natančno po vzorcu.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 20
M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zaprišeni patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Kavine mešanice Karla Planinška

prva ljubljanska veleprežarna za kavo.
Dobivajo se v pražarni na vogalu Dunajske ceste — Sočne
ulice in v moji trgovini s specerijskim blagom Dunajska c. 6.

J. Zamljen

čevljarški mojster
v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do najfi-
nejše izvršitve in priporoča svojo zalogo
storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in
telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera
iproslan čevlj. 245

BLUZE,

krila, kostume, plašče, pele-
rine, predpasnike,
otroške oblekice
plaščke, klobučke, havbice, čepice,
higijenične potrebščine za nevrojenčke
in vsako modno blago pošilja na izbiro

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg št. 9.

Fotografske aparate

kakor tudi vse v to stroko spadajoče
potrebščine ima v zalogi

fotomanufaktura in drogerija

„Adrija“

oblastveno koncesijonirana prodaja strupov
2798

v Ljubljani,
Selenburgova ulica št. 5.

Temnica na razpolago.

Zunanja naročila z obratno pošto
Zahtevajte cenike!

Modni salon Stuchly - Maschke

3 ŽIDOVSKA ULICA 3
priporoča svojo bogato zalogo vseh vrst

slamnikov in čepic zaradi pozne sezije po znatno znižanih cenah.

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila se točno izvršujejo. 2306 Cene brez konkurence!

Priporoča se domača najnovejša konfekcijska trgovina Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta 3.

Sprejemajo se naročila po meri,
ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba.

Najnižje cene.

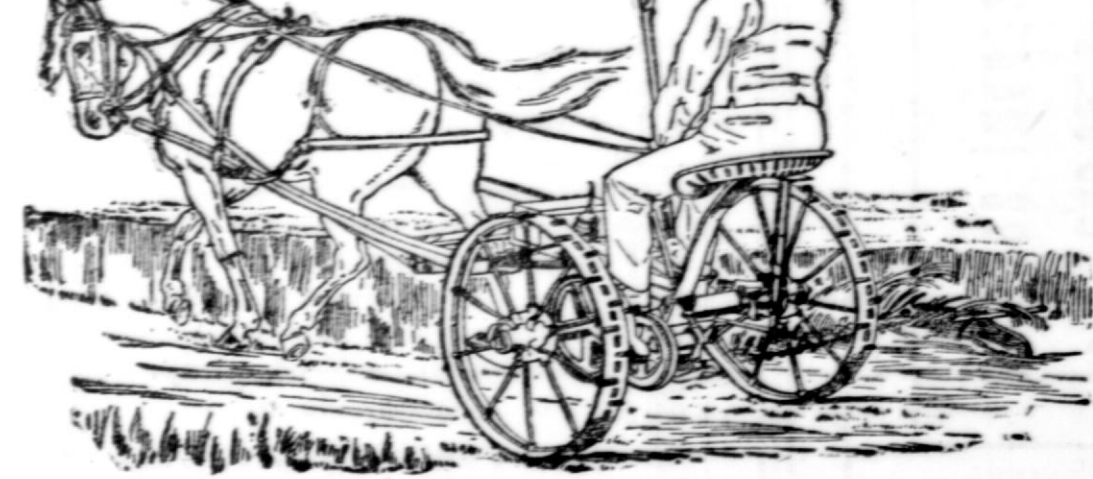

Nespodbitna resnica je, da so

DEERING
NEW-IDEAL 1912

izvirni ameriški kosilni stroji eno- in dvovprežni — najboljši in najvišje delozmožnosti.

Deering New-Ideal 1912

se odlikujejo od dru-
gih sistemov zlasti:
vred naglega in lah-
kega rezanja in nera-
vnine trpinosti. Vsi
delujoči deli pri
»Deering New-Ideal
1912« kosilnicah so
jekleni ali kovani in
ne ržne.
»Deering New-Ideal
1912« kosilnice imajo
varstveno znamko z
mojo firmo. Vsi drugi
»Deering« kosilni
stroji, ki jih ponujajo
razne trgovke, so sta-
rejšega modela ali —
ponaredbe!
Kupite torej samo
»Deering New-Ideal
1912« kosilnice, ki se
dobivajo pristne edine
le pri založniku za
Kranjsko

Fr. Stupica v Ljubljani Marije Tere-
zije cesta 1.

dalje priporočam tudi svojo največjo zalogo najboljših raznov. poljedelskih strojev in železnine.

Zastopstvo le prvovrstnih to-
varen in priznano najboljših
koles „KINTA“ modeli 1912

Karel Čamernik & Ko.

Ljubljana, Dunajska cesta 9—12.

Specialna trgovina s kolesi, motorji, avto-
mobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica prvega razreda za
vsa v to stroko spadajoča dela in popravila.

Garaža za avtomobile. Zaloga pneuma-
tikov za avtomobile, motorje in kolesa
Popravila pnevmatikov potom
vulkaniziranja. Benzin in olje za
vse vporabe. Izposojalnica ko-
les. Sola za vožnje z vsemi vo-
zili. Interesentom smo s strokov-
nimi pojasnili brezplačno na razpolago.

Klobuki cilindri in čepice

IVAN SOKLIČ.

Klobuki

najmodernejši oblike in
barve vsake cene.

Cilindri, čepice,
kravate

vedno najnovejši vzorci
in barve.

Rokavice

iz usnja in sukanca la
kakovosti.

Srajce

bele in barv. vsake izvršbe.

Palice, dežniki, noga-
vice, žepni robci, naramnice itd.

Modna in športna trgovina

P. Magdič

Ljubljana, Franca Jožefa c.
nasproti glavne pošte.

